

El programa DIGICULT de la Unió Europea

**Projectes de digitalització del patrimoni
cultural i científic en el marc de la política de la UE
de la Societat de la Informació**

Muntsa Ciurana

Juliol 2006

Gabinet Tècnic

Sumari

0.	Introducció	3
1.	La Societat de la Informació a la Unió Europea	5
1.1.	Les polítiques de la UE entorn a la Societat de la Informació	6
1.2.	Les activitats de la UE entorn a la Societat de la Informació	7
1.3.	Societat i Cultura Europees en l'Era Digital	9
1.4.	Investigació i desenvolupament sobre les Tecnologies de la Societat de la Informació	10
2.	El programa DigiCult en xifres	11
3.	Llistat de projectes del programa DigiCult	17
3.1.	Projectes vinculats al patrimoni	17
3.2.	Projectes vinculats al patrimoni arqueològic, arquitectònic i natural	24
3.3.	Projectes vinculats al patrimoni audiovisual	29
3.4.	Projectes vinculats a museus	33
3.5.	Projectes vinculats a arxius	40
3.6.	Projectes vinculats a biblioteques	44
3.7.	Projectes vinculats a la creació artística i arts visuals	51
3.8.	Projectes vinculats a la promoció, difusió i coordinació	52
3.9.	Projectes vinculats a altres àmbits	57

0. Introducció

Aquest informe pretén ordenar l'ampli ventall de programes, projectes i iniciatives que la Unió Europea dedica a la digitalització de continguts culturals. A mode de síntesi, ofereix la referència de recursos web i altres documents que es troben a la xarxa i que versen sobre la digitalització en l'àmbit europeu.

La primera part de l'informe presenta el marc contextual i metodològic de les estructures institucionals que permeten l'organització i el finançament de la recerca i dels projectes en l'àmbit de la Societat de la Informació (SI). Així, en mostra els aspectes concrets, com les polítiques, les activitats i els programes, i n'esmenta els recursos web més rellevants.

En una segona part, se centra en el principal programa de recerca que explora les noves tecnologies per a la preservació i digitalització del patrimoni i dels continguts culturals, **DigiCult**, i n'analitza els projectes concrets inscrits en el 5è i 6è Programes Marc (PM), glossant-ne els objectius i les dades més rellevants en petites fitxes. L'actualitat del 5è i 6è PM i la gran quantitat d'informació que generen han motivat que els projectes i activitats de recerca de PM anteriors (això és, anteriors a 1998) no s'hagin inclòs a informe.

La metodologia seguida per a la recerca d'informació ha estat estructurada a partir d'una lògica de recerca per Internet que intenta minimitzar les múltiples portes d'entrada que porten a un mateix contingut, de manera que siguin esmentats tots els recursos citant només els camins necessaris. En aquest sentit, s'ha donat prioritat als recursos web de la Unió Europea com a font principal d'informació.

A nivell formal, les referències web se citen tal com apareixien en el moment de la consulta a l'adreça web de l'explorador, és a dir, durant el mes d'**abril del 2006**.

Si bé és cert que els recursos web i els projectes referits en aquest informe formen part dels portals temàtics més directament relacionats amb la digitalització del patrimoni i contingut cultural de la UE, també ho és que per a obtenir una informació completa dels recursos que versen sobre digitalització cultural a Europa queda molta feina per fer. La gran quantitat d'informació que ha generat la prospecció d'aquests recursos i projectes, ha impedit una ampliació de l'informe a d'altres programes o iniciatives de la UE que tracten el mateix assumpte, tot i que des de perspectives diferents. Es tracta de programes com l'**eContent** i l'**eContentplus**, la iniciativa de les Biblioteques Digitals, la propietat intel·lectual en l'entorn digital (administració de drets digitals), les tendències en la formació de personal i en la generació de llocs de treball en l'àmbit cultural, etc. Programes, en definitiva, que requeririen una prospecció a fons.

D'altra banda, una segona línia d'actuació que caldria ser explorada i que constituiria un altre informe, és la prospecció de recursos, iniciatives i projectes de digitalització del patrimoni i contingut cultural que no necessàriament es desenvolupen sota la tutela dels programes europeus. Iniciatives i projectes propis d'institucions i empreses (públiques o privades), finançats i desenvolupats amb els propis recursos, i que sovint han obtingut, o obtenen, un bon resultat.

1. La Societat de la Informació a la Unió Europea

Els últims anys han suposat una transformació del panorama laboral del món desenvolupat. La liberalització de les telecomunicacions, el creixement explosiu d'Internet i la creixent interrelació dels negocis i la societat convergeixen en un mateix punt: l'esclat de la Societat de la Informació (SI). Els esforços de la Unió Europea per fomentar i aconseguir el desenvolupament d'una Societat de la Informació a Europa van quedar palesos el març del 2000 a l'**Objectiu de Lisboa**, segons el qual l'economia europea s'ha de convertir, el 2010, en la més dinàmica i competitiva del món pel que fa a la ciència i la tecnologia. Aconseguir-ho significa doncs dur a terme unes polítiques i desenvolupar unes activitats de recerca que posin l'èmfasi en les tecnologies de la informació i les comunicacions (TIC) i en la societat del coneixement.

Les activitats de recerca relacionades amb la Societat de la Informació de la Unió Europea volen traduir-ne les polítiques en accions "sobre el terreny", i són, per tant, molt diverses. Engloben des del foment de la creació de tecnologies d'avantguarda fins a la promoció de la Societat de la Informació a les regions menys desenvolupades de la UE i, per tal de fer-ne més fàcil i directa l'aplicació, s'organitzen entorn de programes consecutius de cinc anys de durada. Són els anomenats **Programes Marc (PM)**, cadascun dels quals està organitzat al seu torn en programes específics i accions clau, i s'até a la vegada a unes prioritats temàtiques. Aquestes prioritats van més enllà dels límits d'un sol PM, de manera que articulen transversalment les activitats de recerca, independentment del PM en que aquestes s'inclouen.

És el cas de les **Tecnologies de la Societat de la Informació (TSI)** que conformen una de les prioritats temàtiques més rellevants tant per al 5è PM (1998-2002) com per al 6è PM (2002-2006). De la mateixa manera, les TSI també estan presents en les prioritats temàtiques del proper 7è PM, al qual s'han atorgat dos anys més de marge, i es desenvoluparà del 2007 al 2013.

Com a dada orientativa, només durant el 6è PM s'han destinat **3.600 milions d'euros** en finançar la recerca i el desenvolupament (R+D) sobre les TSI, finançament que s'ha orientat a garantir el lideratge europeu en les tecnologies que estan a la base de l'economia del coneixement, a reforçar la innovació i la competitivitat en les empreses i indústries europees i a estimular la integració i estructuració de la investigació europea en els àmbits clau de les TSI.

Recursos web

- Objectiu de Lisboa: http://europa.eu.int/comm/lisbon_strategy/index_en.html
- Programes Marc en l'àmbit de les Tecnologies de la Societat de la Informació:
 - 5è PM: <http://www.cordis.lu/fp5/home.html>
 - 6è PM: <http://fp6.cordis.lu/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP6HomePage>
 - 7è PM: <http://www.cordis.lu/fp7/>
- Portal temàtic sobre la Societat de la Informació:
http://europa.eu.int/information_society/index_en.htm

1.1. Les polítiques de la UE entorn a la Societat de la Informació

Recurs web: http://europa.eu.int/information_society/policy/index_en.htm

Pla d'Acció eEurope 2005

És una iniciativa que ha afectat a totes les polítiques fins el passat 2005. Ha funcionat com a "accelerador de polítiques" d'alt nivell, alhora que ha centrat l'atenció i ha impulsat els progressos en diferents prioritats polítiques. Posat en marxa pel Consell Europeu de Sevilla el 2002 (al seu torn, successor del Pla d'Acció 2002 aprovat l'any 2000) s'ha centrat en fomentar els serveis, aplicacions i continguts (incloent tant els serveis públics en línia com els negocis electrònics) i en abordar la infraestructura de banda ampla i les qüestions relatives a la seguretat de la informació. És de fet en el marc d'aquest Pla d'Acció que s'engloben totes les polítiques relatives a les TSI fins el 2005, i en el qual, per tant, s'han desenvolupat tots els projectes.

Recursos web

- Pla d'Acció eEurope 2005:
http://europa.eu.int/information_society/eeurope/2005/index_en.htm
- Bases del Pla:
http://europa.eu.int/information_society/eeurope/2002/news_library/documents/eeurope2005/eeurope2005_es.pdf
- Resolució d'aplicació del Pla:
http://europa.eu.int/information_society/eeurope/2002/news_library/documents/eeurope2005/eeurope2005_es.pdf

Iniciativa i2010 – Una SI europea pel creixement i l'ocupació

La **iniciativa i2010** és l'hereva de l'**eEurope 2005** pel període 2005-2010. Promou una economia digital oberta i competitiva, i fa èmfasi en les TIC en tant que impulsores de la inclusió i la qualitat de vida. Element clau de la renovada estratègia de Lisboa a favor del creixement i l'ocupació, **i2010** treballarà per un enfocament integrat de les polítiques de la SI i mitjans audiovisuals a la UE, segons tres prioritats:

- 1) la construcció d'un Espai únic Europeu de la Informació, que promogui un mercat interior obert i competitiu per a la SI i els mitjans de comunicació;
- 2) el reforç de la innovació i la inversió en la investigació sobre les TIC, per a fomentar el creixement i la creació de nous llocs de treball i de més qualitat;
- 3) l'assoliment d'una SI europea basada en la inclusió.

Recursos web

- Iniciativa i2010 – Una SI europea pel creixement i l'ocupació:
http://europa.eu.int/information_society/eeurope/i2010/index_en.htm
- Comunicació per a l'aprovació de la iniciativa:
http://europa.eu.int/information_society/eeurope/i2010/docs/communications/com_22_9_i2010_310505_fv_es.doc
- Comunicat de premsa – Objectius de la Iniciativa:
http://europa.eu.int/information_society/eeurope/i2010/docs/launch/i2010_press_release_en.doc
- Memòria de la Iniciativa:
http://europa.eu.int/information_society/eeurope/i2010/docs/launch/i2010_memo.doc

Els principis de Lund – L'establiment del Grup Nacional de Representants

L'establiment dels **Principis de Lund** i el seu Pla d'Acció (2001-2002) va tenir com a conseqüència immediata la creació d'un mecanisme de coordinació per a programes de digitalització als Estats Membres: el Grup Nacional dels Representants (NRG). L'NRG està compost d'experts nomenats oficialment per cada Estat Membre que es reuneixen regularment des del desembre del 2001. S'ha convertit en una plataforma on les experiències nacionals són compartides, i des d'on s'organitza la coordinació i cooperació d'activitats nacionals. Els representants espanyols de l'NRG són la Biblioteca Nacional, l'Entitat Pública Empresarial Red.es i la Cooperació Internacional d'Arxius Estatals (Ministeri de Cultura).

Recursos web

- Els Principis de Lund:
ftp://ftp.cordis.lu/pub/ist/docs/digicult/lund_principles-es.pdf
- Pla d'Acció de Lund:
ftp://ftp.cordis.lu/pub/ist/docs/digicult/lund_action_plan-es.pdf
- Grup Nacional de Representants:
<http://www.cordis.lu/ist/digicult/nrg.htm>

1.2. Les activitats de la UE entorn a la Societat de la Informació

Recurs web: http://europa.eu.int/information_society/activities/index_en.htm

De totes les activitats, la més rellevant és la Investigació i el Desenvolupament (I+D) de les Tecnologies de la Societat de la Informació, que es comenta més endavant com a recurs únic. D'entre la resta, cal destacar, per la seva relació amb el tema que tractem, les següents:

eContent / eContentplus

Programa orientat al mercat, amb el propòsit d'afavorir la producció, l'ús i la distribució de continguts digitals europeus, així com promoure la diversitat lingüística i cultural en les xarxes mundials. **eContent**, finalitzat el 2004, tenia un pressupost total de 100 milions d'euros, i ha tingut continuïtat amb el programa **eContentplus**, que respon als mateixos objectius pel període 2005-2008.

Recursos web

- eContent:
<http://www.cordis.lu/econtent>
- eContentplus:
http://europa.eu.int/information_society/activities/econtentplus/index_en.htm

Biblioteques digitals

Sota el paraigües de **i2010**, apunta a facilitar l'accés a les fonts d'informació i a adequar-les en un entorn en línia. Les **Biblioteques Digitals** són de fet col·leccions organitzades de contingut digital posades a disposició del públic. Poden consistir en material digitalitzat d'arxius o biblioteques, o bé en informació produïda originalment en format digital.

Recurs web

- Biblioteques digitals:
http://europa.eu.int/information_society/activities/digital_libraries/index_en.htm

Política d'enllaç de la Societat de la Informació

Enllaça projectes de la SI amb les polítiques rellevants de la UE, per a assegurar que els resultats de la recerca en les TIC funcionin com a trampolí, tant en la implementació de les polítiques actuals com en la configuració de noves polítiques per al futur.

Recurs web

- Política d'enllaç:
http://europa.eu.int/information_society/activities/policy_link/index_en.htm

1.3. Societat i Cultura Europees en l'Era Digital

Recurs web: http://europa.eu.int/information_society/soccul/index_en.htm

En aquest camp, els tres programes o polítiques que s'hi inclouen són Cultura, eGovernment i eInclusion.

Cultura en l'Era Digital

Totes les polítiques i les activitats que s'han desenvolupat o es desenvolupen a l'entorn de la cultura i les noves tecnologies a la UE. Línies de treball de la UE en l'àmbit cultural.

eGovernment

eGovernment és l'ús de les TIC en les administracions públiques (combinat amb els canvis organitzatius i els nous esquemes de treball) per a millorar els serveis públics i processos democràtics i consolidar el suport a les polítiques públiques.

eInclusion

L'objectiu de Lisboa va fixar, l'any 2000, el pròposit d'una Societat de la Informació basada en la inclusió i accessible a tots els ciutadans. El repte estratègic per **eInclusion** té una doble vessant: cal explotar el potencial de les TIC per vèncer les formes tradicionals d'exclusió a la vegada que s'assegura que tots els ciutadans es beneficien de la Societat de la Informació.

Recursos web

- Cultura:
http://europa.eu.int/information_society/soccul/cult/index_en.htm
- eGovernment:
http://europa.eu.int/information_society/soccul/egov/index_en.htm
- eInclusion:
http://europa.eu.int/information_society/soccul/eincl/index_en.htm

1.4. Investigació i desenvolupament sobre les Tecnologies de la Societat de la Informació

Recurs web:

- http://europa.eu.int/information_society/research/index_en.htm
- <http://www.cordis.lu/ist/>

Apostar pel desenvolupament continuat de les Tecnologies de la SI (TSI) és l'única via per a fer realitat una SI competent a Europa, i és a partir d'aquesta base que es porten a terme les estratègies d'investigació i desenvolupament. L'objectiu de convergir en un Espai Europeu d'Investigació que asseguri el futur econòmic i competitiu d'Europa s'enmarca també en aquest camp.

Donada la importància estratègica de les TSI, cal que Europa les domini enlloc de limitar-se a importar-les. És per aquest motiu que la Prioritat TSI és la de més envergadura i la que rep més finançament en l'actual programa d'investigació de la UE.

La política i les activitats que es desenvolupen en aquest àmbit responen als objectius establerts al Pla de Treball de les TSI per al 2005-2006, i es classifiquen en els següents àmbits:

- 1) TSI aplicades a la investigació adreçada als desafiaments socials i econòmics.
- 2) Tecnologies de la comunicació, la computació i el software
- 3) Components i micro sistemes
- 4) Tecnologies de les interfícies i del coneixement

Recursos web

- Espai Europeu d'Investigació (EEI):
http://europa.eu.int/comm/research/era/index_en.html
- Fullató explicatiu de l'EEI – dades, pressupostos i gràfics comparatius:
http://europa.eu.int/comm/research/era/pdf/era_leaflet_es.pdf
- Pla de Treball de les TSI per al 2005-2006
http://www.cordis.lu/ist/workprogramme/fp6_workprogramme.htm
- Exemple de projectes desenvolupats:
http://europa.eu.int/information_society/research/eu_research/example/index_en.htm
- Procés de Viena – coordinació de polítiques i programes nacionals d'investigació:
http://europa.eu.int/information_society/research/vienna_process/index_en.htm
- Documents clau de la investigació – informes, comunicacions i altres:
http://europa.eu.int/information_society/research/key_docs/index_en.htm
- Publicacions de les TSI - documents generals, informes, fulletons i newsletters:
<http://www.cordis.lu/ist/publications/publications.htm>

2. El programa DIGICULT en xifres

La part del programa TSI dedicada al patrimoni cultural promou l'adopció de les noves tecnologies per a accedir i preservar els recursos artístics, culturals i científics europeus, posant a la disposició de tothom arxius, museus i biblioteques a tot arreu i en qualsevol moment. Això comporta la investigació i el desenvolupament de prototips d'aplicació que permetin l'adopció de la digitalització automatitzada i de tècniques de restauració i conservació digitals. Es tracta, en definitiva, d'assegurar la permanència de continguts culturals, que si no es digitalitzen, aviat es perdran per sempre.

És en aquest sentit que la Unió Europea va engegar el programa **DigiCult** (**D**igital Heritage and **C**ultural Content). Basat en la premissa que el patrimoni cultural i científic té un valor fonamental pel present i el futur d'Europa, tant com a base de coneixement única com en termes de la seva utilització comercial, **DigiCult** treballa per a assegurar que les institucions que conserven patrimoni cultural explotin les oportunitats creades per les tecnologies digitals, proporcionant-hi un accés de qualitat a tots els ciutadans europeus, i preservant-los pel futur. **DigiCult** va néixer durant el 5è PM (1998-2002), i actualment continua existint com a prioritat temàtica del 6è PM.

La recerca en el programa **DigiCult** promou el desenvolupament d'eines i sistemes tecnològics i innovadors per a l'explotació de recursos culturals, tant tradicionals com digitals, entenent per aquests últims tan aquells que han estat creats com a substituïts digitals d'objectes originals conservats en institucions culturals o científiques (i.e. biblioteques, museus, arxius, centres de recerca, universitats etc.), com aquells que ja han "nascut" digitals, és a dir, que han estat creats amb l'ajuda de les TIC i que existeixen només en aquest format.

Recursos web

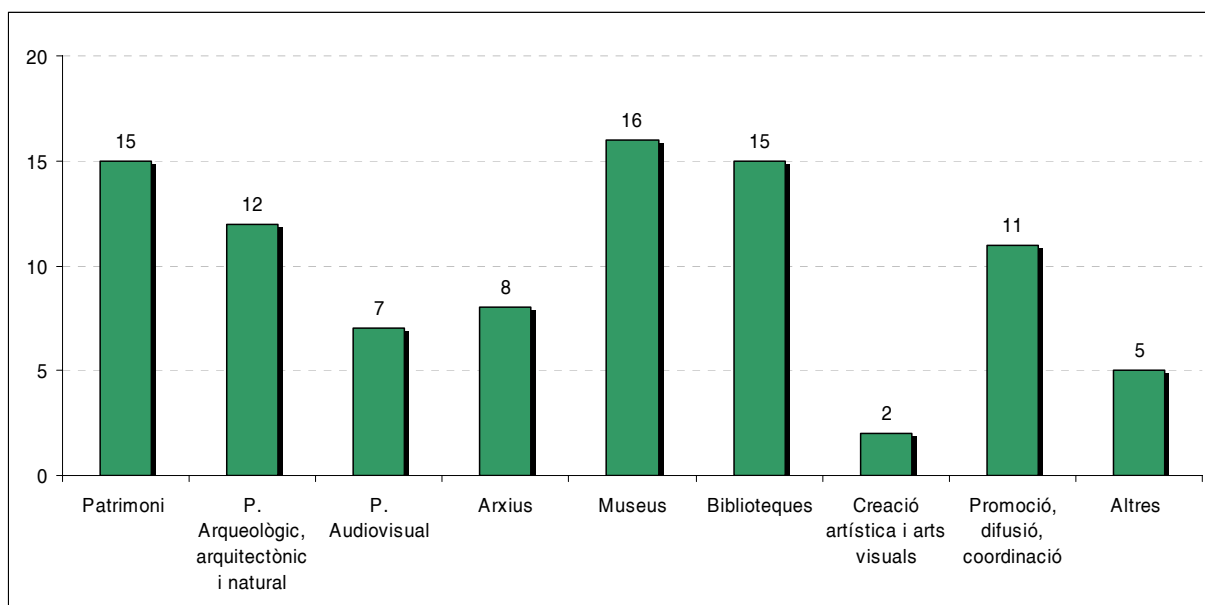
- Pàgina web de DigiCult: <http://www.cordis.lu/ist/digicult/index.html>
- Llistat dels projectes: <http://www.cordis.lu/ist/digicult/projects.htm>
- Pàgina de resultats dels projectes: <http://istresults.cordis.lu/>
- Fullletó explicatiu de DigiCult:
ftp://ftp.cordis.lu/pub/ist/docs/digicult/digicult_leaflet.pdf
- Iniciatives de Digitalització de la UE:
<http://www.cordis.lu/ist/digicult/eeurope.htm>

A continuació es presenten les fitxes dels projectes del programa **DigiCult** en el marc del 5è i 6è PM.

Indicadors bàsics

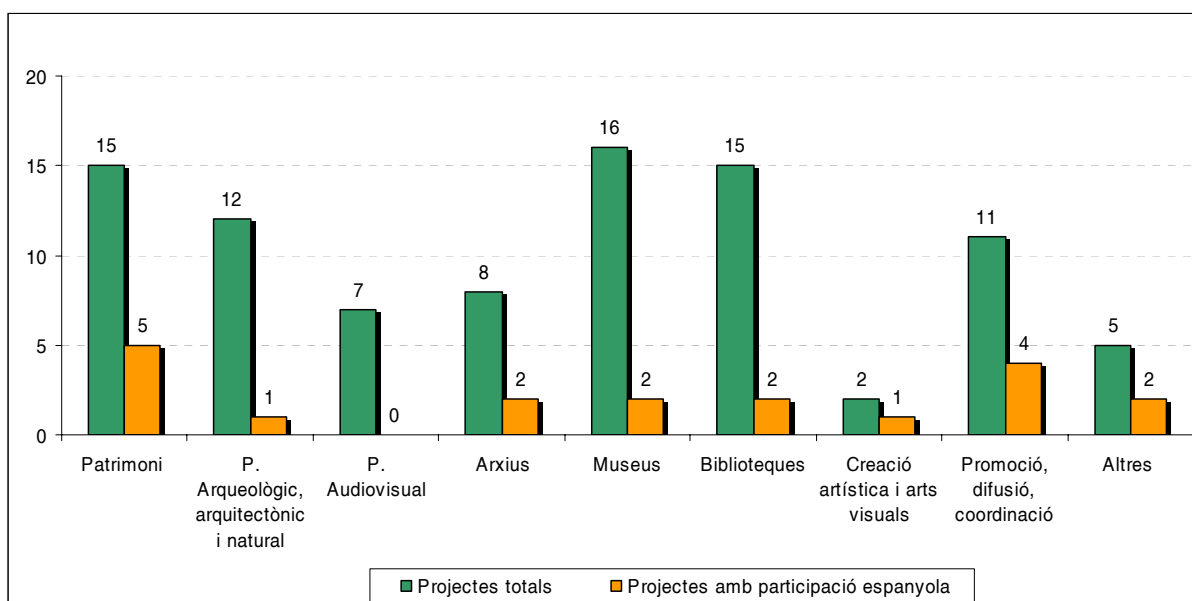
- El programa **DigiCult** ha finançat, en el marc del 5è i del 6è Programa Marc de Tecnologies de la Societat de la Informació, **91 projectes**, dels quals 82 tenen un pressupost total definit i avaluat per la Unió Europea.
- El finançament comunitari d'aquests projectes ha ascendit a **117.604.105 euros**.
- Els 82 projectes avaluats han suposat una despesa total de **128.580.598 euros**. D'aquests, **79.935.786 euros** han estat subvenció de la Unió Europea, és a dir, un **62,2%** del total.

Gràfic 1. Nombre de projectes, per àmbits culturals*

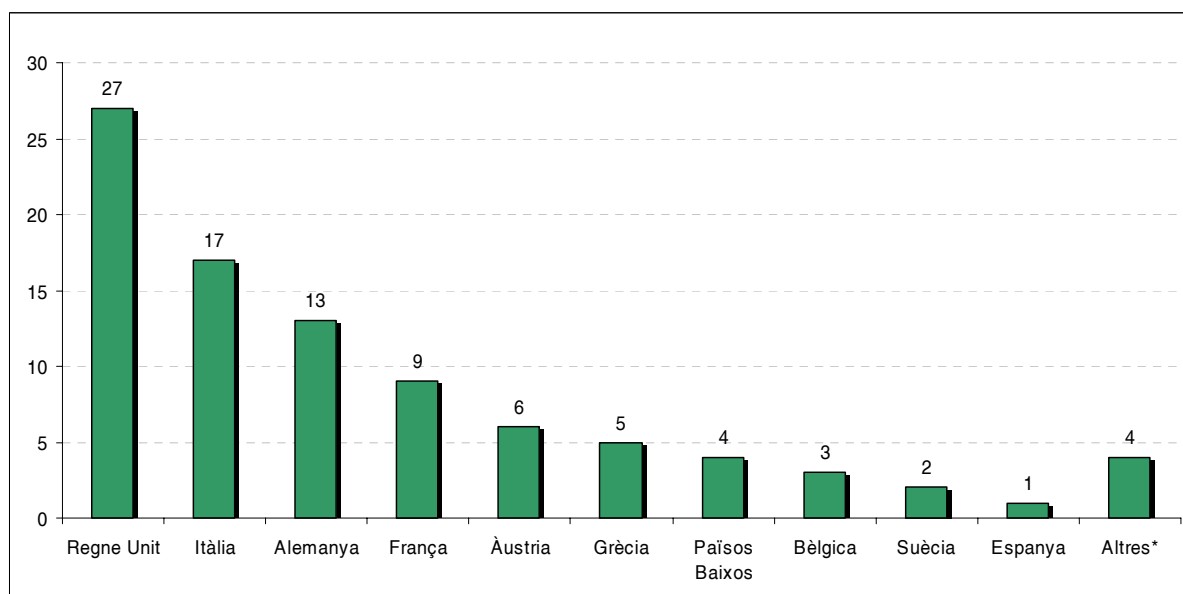


* L'àmbit "Patrimoni" s'ha construït per agrupar aquells projectes que abasten més d'un àmbit cultural i són, per tant, de caràcter transversal.

Gràfic 2. Nombre de projectes totals i amb participació espanyola, per àmbits culturals

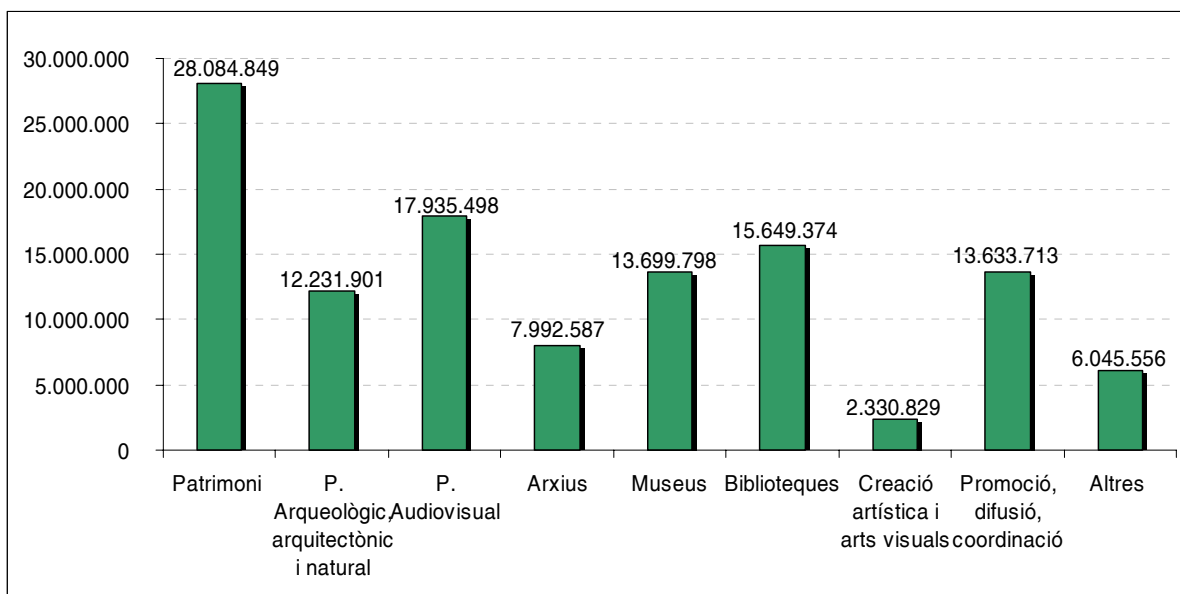


Gràfic 3. Nombre de projectes, per país organitzador

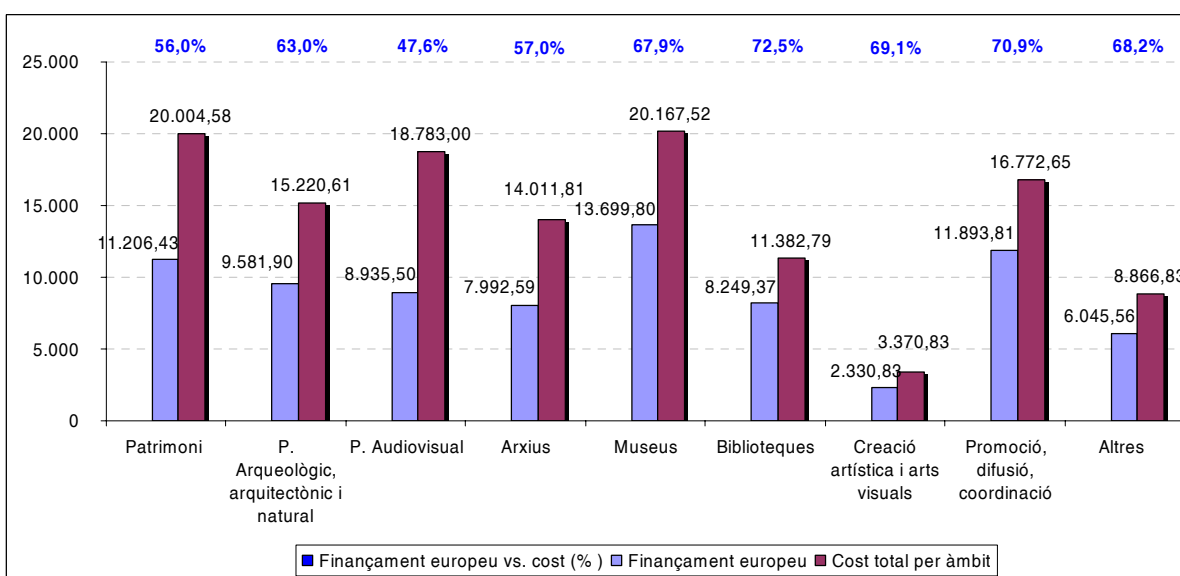


* Altres: Dinamarca, Irlanda, Portugal i Letònia han organitzat un projecte.

Gràfic 3. Volum del finançament comunitari dels projectes, per àmbit cultural. En euros



Gràfic 4. Despesa total i volum del finançament europeu dels projectes avaluats (82), per àmbits culturals. En milers d'euros



Quadre 1. Nombre de projectes, per país organitzador i per àmbit cultural

	Patrimoni	P. Arqueològic, arquitectònic i natural	P. Audiovisual	Arxius	Museus	Biblioteques	Creació artística i arts visuals	Promoció, difusió, coordinació	Altres	Total general
Alemanya	3	1	1	3	1	2	1	1	--	13
Àustria	1	--	--	1	2	1	--	1	--	6
Bèlgica	--	--	1	--	--	1	--	1	--	3
Dinamarca	--	--	--	--	1	--	--	--	--	1
Espanya	1	--	--	--	--	--	--	--	--	1
França	--	1	2	--	3	2	--	1	--	9
Grècia	1	1	--	--	2	1	--	--	--	5
Irlanda	--	1	--	--	--	--	--	--	--	1
Itàlia	4	--	2	2	2	2	--	3	2	17
Letònia	--	--	--	--	1	--	--	--	--	1
Països Baixos	--	--	--	--	--	2	--	1	1	4
Portugal	--	--	--	--	--	--	--	1	--	1
Regne Unit	4	8	1	2	4	4	1	2	1	27
Suècia	1	--	--	--	--	--	--	--	1	2
Total general	15	12	7	8	16	15	2	11	5	91

3. Llistat de projectes del programa DigiCult

3.1. Projectes vinculats al patrimoni¹

COVAX: Contemporary Culture Virtual Archive in XML

Període: Gener 2000 – Desembre 2001 **Durada:** 24 mesos

Cost: 3,34 milions €

Fons europeu: 1,80 milions € (53,9%)

País organitzador: Espanya

Països participants: Itàlia, Àustria i Suècia

Institucions espanyoles implicades: Residència d'Estudiants de Madrid (organització); Ajuntament de Santander; Software AG Espanya S.A.; Universitat Oberta de Catalunya (UOC).

Objectiu

La proposta de COVAX ha estat analitzar i dissenyar les solucions tècniques per a proveir un accés a través d'Internet a documents descriptius de col·leccions d'arxius, biblioteques i museus, homogèniament codificats a través de la tecnologia SGML/XML. S'ha construït un prototipus que aconsegueix una cerca i recuperació globals en un conjunt heterogeni de recursos. Aquest prototipus conté un exemple de cadascun dels tipus de documents significatius que es poden trobar en institucions culturals.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.covax.org/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=55078

CULTIVATE: Cultural Heritage Applications Network

CULTIVATE-EU

Període: Febrer 2000 – Gener 2003 **Durada:** 36 mesos

Cost: 478.921 €

Fons europeu: 478.921 € (100%)

País organitzador: Alemanya

Països participants: Finlàndia, Àustria, Islàndia, Itàlia, Israel, Irlanda, Espanya, Bèlgica i Grècia

Institucions espanyoles implicades: Biblioteca Nacional d'Espanya; Ministeri d'Educació, Cultura i Esport

CULTIVATE-CEE

Període: Abril 2001 – Març 2003 **Durada:** 24 mesos

Cost: 442.097 €

Fons europeu: 442.097 € (100%)

País organitzador: Regne Unit

Països participants: Polònia, Islàndia, Àustria i Irlanda

CULTIVATE-RUSSIA

Període: Gener 2001 – Juny 2003 **Durada:** 18 mesos

Cost: 258.250 €

Fons europeu: 258.250 € (100%)

País organitzador: Regne Unit

Països participants: Rússia

¹ Inclou projectes que s'apliquen a més d'un àmbit.

Objectiu

CULTIVATE ha estat la resposta a la necessitat d'una nova xarxa estructurada que suportés la cooperació d'arxius, biblioteques i museus arreu d'Europa. És una xarxa paneuropea per a la Comunitat del Patrimoni Cultural, que inclou personal expert en les Tecnologies de la Informació, professionals de la informació, investigadors, directors, creadors de polítiques, galeries, organitzacions sense ànim de lucre, etc. CULTIVATE consta de 3 subseccions, corresponents a 3 projectes DigiCult, cadascuna integrada i executada per una sèrie de països (nodes de la xarxa) corresponents a una àmplia àrea geogràfica d'Europa:

1. CULTIVATE-EU: països de l'oest d'Europa i Israel
2. CULTIVATE-CEE: països del centre i est d'Europa que actualment són estats membre de la UE
3. CULTIVATE-RUSSIAN: Rússia

La xarxa CULTIVATE ha volgut continuar l'èxit i fructífer treball dut a terme pels Punts Focals Nacionals per a la Telemàtica en el Programa per a Biblioteques sota els 3er i 4rt PM, expandint-lo a qualsevol institució per a la memòria, a saber, arxius, museus i galeries.

Els objectius de la xarxa CULTIVATE són: (1) avivar la consciència del Programa TSI per al desenvolupament i la utilització de les aplicacions de patrimoni cultural en totes les institucions per a la memòria a Europa; (2) incrementar la quantitat i la qualitat de les propostes sota el Programa TSI per varis mitjans, com els serveis d'informació electrònics, les jornades informatives i els suggeriments individuals a propostes i temptatives; i (3) enllaçar les institucions europees amb les administracions nacionals i les organitzacions professionals i altres institucions, per a dur més ràpidament a terme activitats per als ciutadans europeus.

Recursos web

- Revista web: <http://www.cultivate-int.org/>
- Full de dades CULTIVATE-UE:
http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=55056
- Web del projecte:
- Full de dades CULTIVATE-CEE:
http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=57162
- Full de dades CULTIVATE-RÚSSIA:
http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=61032

DHX: Digital Artistic and Ecological Heritage Exchange Transcontinental Guidance and Exploration in globally shared Cultural Heritage

Període: Abril 2002 – Març 2005 **Durada:** 36 mesos

Cost: 5,23 milions €

Fons europeu: 2,4 milions € (45,9%)

País organitzador: Alemanya

Països participants: Grècia, Bèlgica, Itàlia i República de Corea

Objectiu

El projecte DHX ha establert una infraestructura en xarxa per al desenvolupament de continguts amb realitat virtual, per a que museus i ciberescenaris puguin intercanviar mútuament patrimoni natural i cultural digital. La singularitat del projecte és la participació de socis europeus i asiàtics per constituir una experiència a escala global gràcies a la utilització de grans xarxes de banda ampla Euro-Asiàtiques com GEANT i TEIN. Aquestes han permès interconnectar ciutadans de diversos orígens culturals. El projecte permet exploracions interactives de contingut multimèdia cultural. L'aplicació en l'àmbit educatiu i d'oci, així com en l'àmbit empresarial i de negoci, són també objectius a assolir.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.eurasian-dhx.org/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=62733
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/76622/highlights/dhx>

EPOCH: Excellence in Processing Open Cultural Heritage

Període: Iniciat el març de 2004 **Durada:** -

Cost: -

Fons europeu: 7,88 milions €

País organitzador: Regne Unit

Països participants: Itàlia, Alemanya, Hongria, Bèlgica, Portugal, França, Espanya, Suïssa, Grècia, Països Baixos, Àustria, Romania, Suècia, Bulgària, Eslovènia, Noruega i Sud-àfrica

Institucions espanyoles implicades: Diputació Provincial de Jaén; Gastiburu S.L.; Institut Tecnològic Informàtic; Universitat Autònoma de Barcelona; Universitat de Jaén; Universitat de València; Universitat Politècnica de Madrid.

Objectiu

EPOCH és una Xarxa d'Excel·lència que agrupa un gran nombre d'institucions de recerca, acadèmiques i culturals. L'objectiu principal és explotar al màxim les possibilitats de les TIC en el camp del patrimoni cultural, explorar i fomentar el coneixement de les possibles relacions entre la tecnologia i el sector cultural, superant la fragmentació que actualment existeix entre ambdós camps en qüestió de recerca. EPOCH té 3 àrees d'activitat principal: (1) fomentar la integració en el sector del patrimoni cultural; (2) crear una agenda conjunta de recerca definint les seves necessitats i aportant els enllaços perduts en la cadena de producció; i (3) divulgar l'experiència a través de publicacions, iniciatives de formació i mobilitat i l'organització d'events. En recerca es promourà: (1) enregistrament i captura de dades; (2) organització de dades, estàndards i procedència; (3) reconstrucció i visualització; (4) educació i comunicació en qüestió de patrimoni; i (5) planificació per a la sostenibilitat dels projectes sobre patrimoni.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.epoch-net.org/>
- Full de dades: <http://www.cordis.lu/ist/digicult/epoch.htm>

REGNET: Cultural Heritage in Regional Networks

Període: Abril 2001 – Març 2003 **Durada:** 24 mesos

Cost: 5,04 milions €

Fons europeu: 2,45 milions € (48,6%)

País organitzador: Àustria

Països participants: Bulgària, Grècia, Bèlgica, Espanya, Itàlia, França, Països Baixos, Alemanya i Suècia

Institucions espanyoles implicades: Ajuntament de Granollers; Institut Andalus de Tecnologia.

Objectiu

REGNET ha posat en funcionament una xarxa de serveis a Europa, dedicada a proveir serveis de TI a organitzacions dedicades al patrimoni cultural, així com a facilitar activitats de eBusiness (negoci electrònic). La xarxa de centres dóna accés a continguts digitals culturals i científics, alhora que possibilita la venda d'articles proveïts per les botigues de museus i altres institucions dedicades al patrimoni cultural. Les quatre parts implicades en el projecte són: els proveïdors de continguts culturals, els operadors del centres de serveis, els desenvolupadors del sistema i els usuaris finals. La xarxa basa el seu manteniment en les cooperacions entre els socis, i en les transaccions B2B (Business to Business) i B2C (Business to Consumer).

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.regnet.org/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=57202

VIHAP3D: Virtual Heritage: High-Quality 3D Acquisition and Presentation

Període: Març 2002 – Febrer 2005 **Durada:** 36 mesos

Cost: 2,47 milions € **Fons europeu:** 1,4 milions € (56,7%)

País organitzador: Alemanya **Països participants:** Espanya i Itàlia

Institucions espanyoles implicades: GEDAS IBERIA, S.A.; Universitat Politècnica de Catalunya.

Objectiu

L'objectiu de VIHAP3D ha estat la creació d'unes eines que permeten un escaneig 3D d'objectes reals, de petita i mitjana dimensió, de manera acurada, per a la posterior representació d'un model virtual de gran riquesa visual. També ha proporcionat eines de presentació i navegació en alta qualitat digital de les col·leccions d'objectes escanejats, per a la seva difusió com a patrimoni cultural i científic virtual.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.vihap3d.org/information.html>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=62731
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/76843/highlights/vihap3d>

AGAMEMNON: Pictures from the Past: A wireless network of magic digital cameras and palmtops for archaeological travels through the time

Període: Febrer 2004 – Juny 2006 **Durada:** 30 mesos

Cost: Per determinar **Fons europeu:** 1.998.419 €

País organitzador: Itàlia **Països participants:** Anglaterra i Grècia

Objectiu

AGAMEMNON ha proveït als visitants de museus o conjunts arqueològics d'un avançat sistema d'informació multimèdia personalitzada, que actua com a guia on-line a través de la recepció al telèfon mòbil (mòbils de 3a generació) de contingut d'interès. El sistema permetrà optimitzar i personalitzar l'itinerari de la visita i crear-lo segons els interessos de cada visitant. Serà capaç també de reconèixer monuments específics a través de les imatges captades amb la càmera del telèfon mòbil dels visitants i donar-los-en la

informació pertinent. La fotografia capturada pel visitant és enviada als responsables del museu o conjunt arqueològic, i pot ser així utilitzada en les tasques de preservació. El prototip d'Agamemnon s'avaluarà en tres localitzacions diferents: Paestum i Pompei a Itàlia i Mycene a Grècia

Recursos web

- Web del projecte: <http://services.txt.it/agamemnon/>
- Full de dades: <http://www.cordis.lu/ist/digicult/agamemnon.htm>

BRICKS (Building Resources for Integrated Cultural Knowledge Services)

Període: Gener 2004 – Juny 2007 **Durada:** 42 mesos

Cost: -

Fons europeu: 7 milions €

País organitzador: Itàlia

Països participants: Àustria, Regne Unit, Grècia, Suïssa, Alemanya, Noruega, Rússia i Ciutat del Vaticà

Objectiu

BRICKS vol possibilitar una nova generació de “biblioteques digitals” establint l'organització i els fonaments d'una Memòria Digital Europea (MDE - EDM, European Digital Memory). Concebut com un sistema obert, en xarxa, integrant col·leccions de recursos multimèdia distribuïts per museus, biblioteques i arxius, i reforçat amb el suport dels mateixos usuaris (la comunitat BRICK, 'BRICK'S Community'), la MDE vol crear un espai on es comparteixin el coneixement i els recursos del patrimoni cultural, millorant l'accés i l'ús d'aquests a Europa i en altres zones del món.

El projecte té tres línies d'actuació:

1. Infraestructures: un sistema de serveis en xarxa basat en els estàndards tecnològics que permetin integrar col·leccions heterogènies de documents multimèdia.
2. Serveis: un conjunt de serveis per als usuaris de la comunitat BRICK en relació a l'accés, la gestió i la creació de cultura
3. Sostenibilitat: una BRICK's Factory que es mantingui a si mateixa, definint i desenvolupant un espai orientat als usuaris amb les més avançades tecnologies (web's semàntiques, serveis web, sistemes DRM – Digital Rights/Restrictions Managment, ...) oferint solucions innovadores i a mida.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.brickcommunity.org/>
- Full de dades: <http://www.cordis.lu/ist/digicult/bricks.htm>

E-ISLAM: A virtual environment for the Dissemination of a Real Islamic Museum

Període: Juliol 2001 – Juny 2002 **Durada:** 12 mesos

Cost: 212.335 €

Fons europeu: 145.136 € (68,4%)

País organitzador: Grècia

Països participants: -

Objectiu

E-ISLAM ha suposat l'obertura d'una nova branca Islàmica en el Museu Benaki de Grècia, ressaltant, gràcies a les noves tecnologies, els elements exposats i fent-los accessibles al públic interessat i als especialistes arreu d'Europa. El projecte ha volgut contribuir als objectius socials de respecte mutu per diferents cultures, ètnies i grups religiosos minoritaris, així com a l'expansió dels estudis islàmics arreu d'Europa. Els

objectius tecnològics han estat la contribució a la regulació de la digitalització d'elements culturals i arqueològics, i a la seva recuperació i estructuració en metadades.

Recursos web

- Full de dades:
http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=54458

ERPANET: Electronic Resource Preservation and Access Network

Període: Novembre 2001 – Octubre 2004 **Durada:** 36 mesos

Cost: 1,23 milions €

Fons europeu: 899.066 € (73,1%)

País organitzador: Regne Unit

Països participants: Itàlia, Suïssa, Països Baixos

Objectiu

El projecte ERPANET ha volgut fer viable i visible la informació, l'experiència i el desenvolupament de les habilitats en preservació digital del patrimoni cultural i científic. Ha agrupat institucions de la memòria (museus, biblioteques i arxius), la indústria del software i les TIC, les institucions de recerca, les organitzacions governamentals (incloent-hi les locals), la indústria creativa i d'entreteniment, i els sectors comercials (p.e. el farmacèutic, el petroquímic i el financer) per a encarar els desafiaments plantejats per l'ampli ús de les tecnologies digitals. Ha tractat les llacunes de consciència, la fragmentació del coneixement i les habilitats entre les comunitats implicades, respecte a com resoldre els problemes existents de preservació, com planificar de manera efectiva per al futur i com identificar i enfocar les necessitats i àrees centrals problemàtiques i de recerca. S'ha centrat, principalment en establir una comunitat física i virtual amb una ampla base de coneixements que promogui la transferència del coneixement expert als individus i les institucions.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.erpanet.org/>
- Full de dades:
http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=61043
- Full de resultats:
<http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Short%20Feature/ID/69785/highlights/erpanet>

MATAHARI: Mobile Access to Artefacts and heritage at remote Installations

Període: Novembre 2001 – Octubre 2002 **Durada:** 12 mesos

Cost: 359.140 €

Fons europeu: 188.720 € (52,5%)

País organitzador: Suècia

Països participants: -

Objectiu

Els arxius, les biblioteques i els museus tenen informació sobre objectes en exteriors, monuments i llocs, però normalment no la mostren als visitants de manera atractiva i a un cost raonable. Aquest projecte ha investigat les possibilitats de la creixent revolució de la tecnologia de comunicació mòbil, amb funcionalitats de PC i amb la possibilitat de la xarxa wireless de banda ampla, per a fer possible que les entitats culturals proveïxin serveis de qualitat als visitants. Serveis com visites guiades a demanda de l'usuari seran accessibles des de dispositius mòbils com telèfons o PDA. El projecte ha definit models d'informació i un mètode per al desenvolupament i l'avaluació del valor afegit de projectes similars, tant per al públic com per a les entitats culturals.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.isy.liu.se/~klas/matahari/presentation.html>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58349

OPENHERITAGE: Enabling the European Culture Economy

Període: Juliol 2001 – Juny 2004 **Durada:** 36 mesos

Cost: 459.239 €

Fons europeu: 459.239 € (100%)

País organitzador: Itàlia

Països participants: Àustria, Japó, Països Baixos, França i Rússia.

Objectiu

El projecte ha proporcionat els fonaments per al suport al patrimoni cultural digital europeu i per a millorar-ne l'accés als ciutadans, professionals i empresaris. S'ha dut a terme un anàlisi de l'escenari de l'economia cultural per a apuntalar un model socioeconòmic que faci avançar la tecnologia de manera equilibrada i sostenible, amb l'objectiu de fer del patrimoni cultural un sector econòmicament autosuficient.

Els principals objectius del projecte són:

- Desenvolupar models dinàmics i computables de sistemes culturals territorials per a avaluar i estabilitzar les qualitats i els punts forts de cada sistema cultural local o regional.
- Desenvolupar, a través de la integració en els sistemes existents desenvolupats per les parts associades, solucions innovadores per a la gestió i l'accés dels usuaris a les institucions de la memòria.
- Desenvolupar centres de servei territorial per al suport a les institucions de la memòria, en temes de la pròpia gestió, gestió de les relacions comercials, emmagatzemament, promoció i transacció de serveis.
- Validar el model i les tecnologies i serveis relacionats mitjançant prototipus i activitat.

Iniciar una empresa "openheritage.com" global per a l'explotació del patrimoni cultural europeu a través d'un avançat portal que englobi les característiques tradicionals de la comunitat i les àrees B2B (Business to Business) per al comerç.

Recursos web

- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=54340

SANDALYA: An open platform for accessing, co-operatively authoring and publishing the digital heritage of manuscripts and rare books

Període: Agost 2001 – Maig 2002 **Durada:** 9 mesos

Cost: 484.595 €

Fons europeu: 285.001 € (58,8%)

País organitzador: Itàlia

Països participants: -

Objectiu

SANDALYA ha estat la presentació i la posta a punt de la innovadora tecnologia Open Library (Biblioteca Oberta) per a la valorització i la gestió (adquisició, identificació, cerca, recuperació, anotació, intercanvi i publicació) de col·leccions documentals en arxius i biblioteques. Ha incorporat els resultats d'investigacions anteriors en un nou projecte per a la duplicació en microfilms, la descripció i la digitalització d'importants manuscrits eclesiàstics. L'objectiu principal ha estat aconseguir solucions optimitzades i a mida per als usuaris, enterament avaluades i a gran escala. D'aquesta manera ha volgut promoure l'amplia adopció d'Open Library per part de les institucions de patrimoni cultural, i també proposar-la com a eina tecnològica d'autoria i desplegament per a la indústria dels media.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.spacespa.it/sandalya/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58125

3.2. Projectes vinculats al patrimoni arqueològic, arquitectònic i natural.

HEREIN 2E: European Heritage Network

Període: Juliol 2002 – Juny 2003 **Durada:** 12 mesos

Cost: 417.610 €

Fons europeu: 417.610 € (100%)

País organitzador: França

Països participants: Bèlgica, Eslovènia, Lituània, Letònia, Romania, Xipre, Espanya, Bulgària, Estònia, Polònia i Hongria

Institucions espanyoles implicades: Ministeri d'Educació, Cultura i Esport; Consell Superior d'Investigacions Científiques.

Objectiu

La Xarxa de Patrimoni Europeu es un sistema d'informació permanent que recull serveis governamentals encarregats de la protecció del patrimoni al Consell Europeu. El centre de mira és el patrimoni cultural, particularment l'arquitectònic i l'arqueològic. Àmpliament accessible (a professionals de la conservació, mediadors patrimonials, investigadors, membres d'associacions, gent jove, etc), la xarxa ha volgut estimular i facilitar la formació de societats i l'arrencada de projectes. S'ha posat en marxa gràcies a la cooperació entre el Consell Europeu i la Unió Europea, a través dels projectes HEREIN.

L'HEREIN 1 (1999-2001) va convertir el banc de dades en paper sobre patrimoni arquitectònic i arqueològic del Consell Europeu, en un sistema de fàcil i ràpid accés a través d'Internet, creant un thesaurus sobre política del patrimoni en francès, anglès i espanyol, i un portal de recursos web en el camp del patrimoni cultural. L'HEREIN 2 i l'HEREIN 2E (2001-2003) han suposat la continuació per a estimular a més països a formar part de la Xarxa de Patrimoni Europeu incrementant així el seu impacte global.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.european-heritage.net/sdx/herein/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=63045
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/1046/highlights/herein>

3D-MURALE: 3D Measurement and Virtual Reconstruction of Ancient Lost Worlds of Europe

Període: Gener 2000 – Octubre 2003 **Durada:** 36 mesos

Cost: 2,03 milions €

Fons europeu: 1,49 milions € (73,4%)

País organitzador: Regne Unit

Països participants: Suïssa, Àustria i Bèlgica

Objectiu

3D-Murale ha suposat el desenvolupament d'una sèrie d'eines per a la reconstrucció i la visualització en 3D d'un conjunt arqueològic o de parts del mateix, de manera que els arqueòlegs poden presentar les fases d'una excavació de forma acurada. Aquestes eines també poden ser utilitzades com a eines de gestió per a museus o altres entitats culturals. S'ha tingut en consideració l'ús de les mateixes per part d'un públic no especialista, amb l'objectiu de fomentar el compromís amb el propi patrimoni cultural gràcies a una millor comprensió de les funcions de les ruïnes i els objectes arqueològics. El projecte ha estat desenvolupat usant com a model l'antiga ciutat de Sagalassos (Turquia).

Recursos web

- Web del projecte: <http://dea.brunel.ac.uk/project/murale/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=52648
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/61712/highlights/3d+murale>

ACTIVATE: New Access and Services for Cultural Content

Període: Juliol 2001 – Juliol 2002 **Durada:** 12 mesos

Cost: 174.001 € **Fons europeu:** 150.840 € (86,7%)

País organitzador: Irlanda **Països participants:** -

Objectiu

A partir de la digitalització de contingut cultural ja existent, el projecte ha desenvolupat aplicacions informàtiques modèliques que faciliten les eines per a (1) la creació i reproducció gratuïta de portals o xarxes temàtiques d'interès cultural o històric comú i (2) la realització de models de realitat virtual de conjunts paisatgístics d'interès historicocultural. La finalitat és facilitar l'accés a continguts culturals i científics a través de l'ús de les noves tecnologies, així com evidenciar, a la vegada que es preserva, la riquesa paisatgística com a contingut d'interès cultural.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.activate.ie/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=52648
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/61712/highlights/3d+murale>

ARCHEOGUIDE: Augmented Reality-based Cultural Heritage On-site Guide

Període: Gener 2000 – Juny 2002 **Durada:** 30 mesos

Cost: 4,85 milions € **Fons europeu:** 2,6 milions € (53,6%)

País organitzador: Grècia **Països participants:** Alemanya, Portugal i Itàlia

Objectiu

Desenvolupament d'un sistema portàtil d'auto-guia per a conjunts arqueològics que permet visualitzar la reconstrucció de les ruïnes a través d'un sistema de realitat virtual augmentada que superposa la imatge reconstruïda a l'objecte real. El sistema està basat en un petit equip mòbil de computació que porta l'usuari, i que identifica automàticament la posició d'aquest i els objectes del seu camp visual, a través d'una càmera de vídeo

integrada en unes ulleres especials. A més, Archeoguide inclou altres tècniques d'interacció, com ara informació audiovisual, presentacions animades, etc. El sistema va ser provat a les restes arqueològiques de l'Antiga Olímpia, a Grècia. Actualment n'existeix una plataforma comercialitzada, sota el nom de IntGuide.

Recursos web

- Web del projecte: <http://archeoguide.intranet.gr/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=60831
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/1090/highlights/archeoguide>

CHOSA: Application of new technology to increase access to the cultural heritage of St Albans

Període: Novembre 2001 – Octubre 2002 **Durada:** 12 mesos

Cost: 176.942 €

Fons europeu: 152.996 € (86,5%)

País organitzador: Regne Unit

Països participants: -

Objectiu

El projecte ha volgut incrementar l'accés al patrimoni de St Albans (Regne Unit) guiant a la gent pels vestigis romans del parc Verulamium, i proveint un joc a Internet que ho faci atractiu a la gent jove o a aquells que no puguin visitar-los. La visita guiada utilitza l'última tecnologia wireless, incloent enllaços SIG (Sistema d'Informació Geogràfica), per a enriquir una visita en mode text i/o àudio (amb gràfics i vídeo clips) en telèfons WAP.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.stalbansmuseums.org.uk>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58395

PAST: exPeriencing Archaeology across Space and Time

Període: Octubre 2001 – Març 2003 **Durada:** 30 mesos

Cost: 2,29 milions €

Fons europeu: 1,4 milions € (61,1%)

País organitzador: Regne Unit

Països participants: Grècia, França i Itàlia

Objectiu

PAST ha desenvolupat un sistema TIC per a donar suport al visitants d'emplaçaments arqueològics. Els visitants utilitzen un PC portàtil connectat via wireless a un servidor local, el qual forma part d'un conjunt de servidors interconnectats que mantenen una base de dades distribuïda sobre llegats arqueològics. Cada servidor local inclou: un mòdul Visitors Profiler, que recull informació sobre els visitants resseguint les seves interaccions amb el sistema, i crea i revisa de manera dinàmica perfils de visitants; i un mòdul Visit Organiser, que basant-se en els anteriors perfils i altra informació del sistema, pot elaborar plans de visita personalitzats, i revisar-los dinàmicament, mostrant en cada moment de la visita continguts i presentacions rellevants al context. El sistema ha volgut revitalitzar els emplaçaments arqueològics, especialment els petits, fent les visites més atractives gràcies a la possibilitat de ser interactives, dinàmiques i personalitzades, reinvertint els nous guanys en recerca i noves excavacions.

Recursos web

- Web del projecte: http://www.beta80group.it/past/page.asp?page_name=project.xml
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=52653

TNT: The Neanderthal Tools

Període: Març 2004 – Febrer 2006 **Durada:** 24 mesos

Cost: -

Fons europeu: 2,65 milions €

País organitzador: Alemanya

Països participants: Croàcia, Àustria, Bèlgica i França

Objectiu

El projecte ha suposat la construcció de la més gran base de dades de troballes de Neanderthal a Europa. S'han creat representacions virtuals utilitzant la tecnologia actual aconseguint que els fòssils fràgils i dispersos siguin accessibles per a científics i altre públic interessat, independentment de la seva localització. Els resultats principals del projecte TNT són: NESPOS, un servei on-line per a estudis professionals; VISICORE, un paquet d'utilitats per a visualitzacions en 3D amb possibilitats de fer anotacions; i ARCH Channel, un canal científic popular per a turisme cultural i coneixement del patrimoni.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.the-neanderthal-tools.org/>
- Web de NESPOS: <https://nespos.pitcom.net/>
- Web de ARCH Channel: <http://www.archchannel.de/>
- Full de dades: <http://www.cordis.lu/ist/digicult/tnt.htm>

TPHS: The People's Heritage Showcase

Període: Febrer 2001 – Juliol 2003 **Durada:** 30 mesos

Cost: 1,98 milions €

Fons europeu: 1,20 milions € (60,6%)

País organitzador: Regne Unit

Països participants: -

Objectiu

El projecte ha creat un sistema senzill basat en tecnologia web que permet col·leccionar, crear, confrontar i compartir informació textual i visual d'edificis i objectes que qualsevol persona consideri d'interès històric. El sistema està basat en un servei centralitzat i escalable de gestió de dades, al qual es pot accedir des de sistemes locals proveïts amb un mínim i simple equipament de digitalització. L'objectiu és la creació de comunitats on-line actives que generin un sentiment de confiança, motivació, pertinència i participació vers el patrimoni cultural, amb una visió democràtica, estenent les col·leccions culturals a tota la població. El projecte ha crescut a partir d'èxits anteriors en la mateixa línia.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.trebis.org>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58113

VALHALLA: Virtual Access to Landscapes and Historic Gardens at Linked Locations

Període: Octubre 2001 – Setembre 2002 **Durada:** 12 mesos

Cost: 275.069 €

Fons europeu: 147.730 € (53,7%)

País organitzador: Regne Unit

Països participants: França

Objectiu

El projecte Valhalla té com a principal objectiu la digitalització, in situ i a la web, de jardins històrics i parcs d'interès paisatgístic. Les aplicacions in situ es concreten en una instal·lació d'una exposició digital informativa i comparativa de llocs relacionats d'arreu d'Europa, per tal de facilitar al públic una millor comprensió de la història, disseny i cultura del paisatge. I, pel que fa a les aplicacions web, el propòsit és proporcionar una visió de l'emplaçament difícil d'aconseguir des del nivell de terra, a través de la digitalització d'un mapa del lloc en visió espacial i 3D, que doni, a més, informació no visible com ara els noms llatins de les plantes locals.

Recursos web

- Web del projecte: <http://environment.uwe.ac.uk/valhalla>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58112
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/68092/highlights/valhalla>

VIRTUAL: Virtual Archive and Library for Cathedrals

Període: Setembre 2001 – Agost 2002 **Durada:** 12 mesos

Cost: 208.654 €

Fons europeu: 109.689 € (52,6%)

País organitzador: Regne Unit

Països participants: -

Objectiu

L'objectiu principal del projecte ha estat el desenvolupament d'un prototipus per a gestionar, en l'entorn web, col·leccions històriques de catedrals o edificis similars. El sistema conté models virtuals interactius en 3D d'aquests llocs històrics integrats en una base de dades multimèdia, i també una interfície amb tecnologia VRML per a la seva gestió i visualització. El projecte ha volgut motivar l'accés en-línia al patrimoni històric mitjançant una molt bona recreació virtual del context, l'ambient i el significat dels llocs històrics.

Recursos web

- Web del projecte: <http://environment.uwe.ac.uk/virtual/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=62736

VITRA: Veridical Imaging of Transmissive and Reflective Artefacts

Període: Març 2002 – Agost 2004 **Durada:** 30 mesos

Cost: 2,57 milions €

Fons europeu: 1,8 milions € (70,0%)

País organitzador: Regne Unit

Països participants: França i Alemanya

Objectiu

VITRA és un sistema digital amb plataforma robòtica que permet fer fotografies a grans alçades sense necessitat d'andamis o estructures similars, obtenint imatges d'alta qualitat de detalls arquitectònics en edificis històrics. Es poden capturar imatges de vidrieres, frescos, mosaics o altres elements decoratius. El sistema ofereix una avançada interfície de control remot i eines valoratives per a arxivistes i restauradors, essent de gran vàlua per a propostes de conservació i restauració, recerca històrica, educació i entreteniment.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.vitra.org/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=62736
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/70675/highlights/vitra>

VRCHIP: Virtual Reality Cultural and Heritage Information Portal

Període: Setembre 2001 – Octubre 2002 **Durada:** 14 mesos

Cost: 248.329 €

Fons europeu: 113.036 € (45,5%)

País organitzador: Alemanya

Països participants: Dinamarca, República Txeca, Àustria i Itàlia

Objectiu

El projecte ha aplicat la tecnologia de modelització amb realitat virtual per a la difusió de la informació històrica i cultural d'una ciutat. Això ha suposat la construcció de models d'una ciutat (Knutsford) a través de les seves èpoques, amb enllaços a informació multimèdia de les característiques d'aquesta. Els models inclouen animacions i so per a incrementar el realisme i ofereixen un entorn per a la recerca d'informació. Un aspecte clau del projecte ha estat la monitorització de les reaccions dels usuaris de l'eina, mesurant la seva acceptació i efectivitat com a mètode de difusió del patrimoni cultural, amb la finalitat d'entendre millor els requeriments dels ciutadans en aquest àmbit.

Recursos web

- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58109

3.3. Projectes vinculats al patrimoni audiovisual

AETI: The Archive of European Television Information

Període: Maig 2002 – Octubre 2002 **Durada:** 6 mesos

Cost: 30.000 €

Fons europeu: 22.500 € (75,0%)

País organitzador: Itàlia

Països participants: Luxemburg

Objectiu

El projecte ha significat la producció d'un arxiu digital que contingui fragments enregistrats de programes informatius essencials de televisions europees. L'arxiu, consultable on-line i de fàcil ús, possibilita la recerca i investigació estadística, així com l'anàlisi qualitativa de notícies europees i afers actuals. Cadascun dels fragments conté una breu descripció del seu contingut.

Recursos web

- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=61866

AMICITIA (Asset Management Integration of Cultural Heritage In The Interexchange between Archives)

Període: Octubre 2000 – Febrer 2003 **Durada:** 29 mesos

Cost: 3,34 milions €

Fons europeu: 1,17 milions € (35,0%)

País organitzador: Alemanya

Països participants: Polònia i Àustria

Objectiu

Amicitia ha desenvolupat un sistema d'arxiu digital i biblioteca en línia que permet l'accés i la conservació digital continuada i viable de contingut de vídeo i televisió. El sistema ha estat dissenyat per cobrir les necessitats d'usuaris professionals (radioemissors, arxivers de televisió i productors audiovisuals) garantint la conservació, la qualitat, la seguretat i la disponibilitat del material audiovisual, i posant especial èmfasi en facilitar-hi l'accés remot i multilingüe.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.amicitia-project.de/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=53681
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/1614/highlights/amicitia>

BRAVA: Broadcast Restoration of Archives through Video Analysis

Període: Febrer 2000 – Novembre 2002 **Durada:** 34 mesos

Cost: 4,78 milions €

Fons europeu: 2,5 milions € (52,3%)

País organitzador: França

Països participants: Irlanda, Països Baixos, Portugal

Objectiu

BRAVA ha estat un projecte per a augmentar l'eficiència en els processos de restauració de material fílmic en formats no digitals, i en la preparació d'aquests materials restaurats per a la seva difusió en formats digitals estàndards d'alta resolució. Això s'ha aconseguit utilitzant eines d'anàlisi de vídeo d'alt nivell que permeten controlar directament un sistema automàtic de restauració en temps real, al qual se li donen instruccions senzilles que, en un moment determinat en mig del procés, l'usuari del sistema –el restaurador- pot corregir o rectificar, si cal. El sistema ha permès reduir els costos en restauració d'aquests materials i alhora, tractar material que abans no era abordable.

Recursos web

- Web del projecte: <http://brava.ina.fr/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=55075
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/584/highlights/brava>

ECHO: European Chronicles On-line

Període: Febrer 2002 – Abril 2003	Durada: 39 mesos
Cost: 5,07 milions €	Fons europeu: 2,1 milions € (41,4%)
País organitzador: Itàlia	Països participants: Suïssa, EUA, Països Baixos, Alemanya i França

Objectiu

Les institucions participants en aquest projecte posseeixen col·leccions úniques de documentals que van des de principis de segle fins els anys 60. Són col·leccions molt valuoses que documenten diferents aspectes (socials, culturals, polítics i econòmics) de la vida en quatre països europeus durant aquest període. Els objectius principals del projecte han estat desenvolupar una arquitectura oberta de software per a suportar l'arxiu de films, proveir d'unes potents eines d'accés via web a aquests tipus arxius, i incrementar-ne la productivitat alhora que en redueix els costos. Les característiques distintives del sistema ECHO són l'extracció semiautomàtica i la recuperació per metadades d'informació digital de films, el reconeixement de la parla (anglès, italià, francès, holandès) per a l'indexació, la cerca i recuperació, l'accés intel·ligent, la creació automàtica de sumaris de films, els mecanismes de col·lecció, privacitat i publicitat.

Recursos web

- Web del projecte: <http://pc-erato2.iei.pi.cnr.it/echo/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=55081

FIRST: Film restoration and conservation Strategies

Període: Juliol 2002 – Juny 2004	Durada: 24 mesos
Cost: 732.998 €	Fons europeu: 732.998 € (100%)
País organitzador: Bèlgica	Països participants: França i Àustria

Objectiu

FIRST ha analitzat l'impacte de les tecnologies digitals en el camp de l'arxiu de pel·lícules, i molt específicament en les àrees de digitalització, emmagatzemament digital, metadades i indexació, distribució i modalitats d'accés. El projecte ha produït recomanacions i línies directives vers l'estandardització, adreçades a arxius públics i privats, i més extensament a tots els que estan apostant en aquest camp, com institucions i governs europeus. Així, ha donat suport a la digitalització del patrimoni fílmic europeu, per a la seva restauració, conservació, catalogació i explotació.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.film-first.org>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=63255
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/1494/highlights/film>

PRESTO: Preservation Technology for European Broadcast Archives

Període: Agost 2000 – Octubre 2002 **Durada:** 26 mesos

Cost: 4,83 milions € **Fons europeu:** 2,41 milions € (50,0%)

País organitzador: Regne Unit **Països participants:** França, Àustria i Itàlia

Objectiu

El segle XX ha aportat un nou tipus de patrimoni a través de les tecnologies audiovisuals. Els aconteximents claus han estat enregistrats i els medis audiovisuals han esdevingut una nova forma d'expressió cultural i una expansió de la memòria de la humanitat. El contingut de l'arxiu de radiodifusió del servei públic europeu és la història social i cultural d'aquest segle, un patrimoni europeu irremplaçable. Milions d'hores de valuos contingut multimèdia es troba emmagatzemat en una tecnologia que ha envellit (el vinil, la cinta d'àudio, la cinta de vídeo...), amb un alt risc de deteriorament en els propers 20 anys. Pagat en bona part pels ciutadans, ha de ser preservat en benefici seu, però el treball de preservació és molt costós. El projecte PRESTO ha suposat el desenvolupament d'uns processos i d'una tecnologia que redueixen aquest cost al menys en un 30%, utilitzant al mateix temps els últims avanços tecnològics per tal de minimitzar els futurs costos de manteniment. Això s'ha aconseguit desenvolupant uns sistemes hardware i software per a la preservació digital que automatitzen i minimitzen els colls d'ampolla en els processos de preservació. Al mateix temps s'ha aconseguit maximitzar l'accés a aquests materials per part dels ciutadans i també per part d'interessos comercials.

Recursos web

- Web del projecte: <http://presto.joanneum.ac.at/index.asp>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=53056
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Short%20Feature/ID/68172/highlights/valuable>

PRESTOSPACE: Preservation towards storage and access. Standardised Practices for audio-visual contents in Europe

Període: Abril 2004 – Juliol 2007 **Durada:** 40 mesos

Cost: - **Fons europeu:** 9 milions €

País organitzador: França **Països participants:** Regne Unit, Àustria, Itàlia, Països Baixos, Bulgària, Alemanya, Irlanda, Polònia, Suècia

Objectiu

PRESTOSPACE porta més enllà el concepte de PRESTO tractant, no únicament el contingut de programes de radiodifusió, sinó també d'altres institucions europees que emmagatzemen materials audiovisuals com museus de pel·lícules, col·leccions universitàries, arxius industrials i col·leccions de patrimoni nacional.

Recursos web

- Web del projecte: <http://prestospace.org/>
- Full de dades: <http://www.cordis.lu/ist/digicult/presto.htm>

3.4. Projectes vinculats a museus

ORION: Object Rich InformatiOn Network

Període: Juliol 2002 – Juny 2003	Durada: 12 mesos
Cost: 478.000 €	Fons europeu: 478.000 € (100%)
País organitzador: Regne Unit	Països participants: Grècia, Espanya, França, Alemanya, Irlanda i Itàlia
Institucions espanyoles implicades: Universitat Politècnica de Madrid; Diputació d'Alacant.	

Objectiu

El principal objectiu d'ORION ha estat la formació d'una xarxa d'orientació per a experts, que examini el paisatge tecnològic i de negoci en l'entorn dels museus i les comunitats de suport científiques i educatives. El punt de mira ha estat identificar les vies tecnològiques que permetin representar, electrònica i realísticament, els recursos físics dels museus, fent-los accessibles de manera fàcil i efectiva al més ampli conjunt de la societat. L'objectiu final de la xarxa ha estat definir els camins de recerca en implementació, aplicació i ús de les tecnologies emergents, per a donar suport i incrementar l'alfabetització 3D, els processos d'aprenentatge, la creativitat i la promoció cultural, tot, en benefici del més ampli conjunt de la societat, inclosos els àmbits de l'educació, el disseny i la indústria.

Recursos web

- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=63263

PURE-FORM: The Museum of Pure Form

Període: Setembre 2001 – Agost 2004	Durada: 36 mesos
Cost: 1,72 milions €	Fons europeu: 1,6 milions € (93,0%)
País organitzador: Itàlia	Països participants: Espanya i Suècia
Institucions espanyoles implicades: Centre Gallec d'Art Contemporani	

Objectiu

PURE-FORM ha explorat noves formes d'interacció amb les escultures artístiques, creant una galeria virtual per digitalització d'escultures de museus d'Europa i d'arreu del món. En aquesta galeria virtual l'usuari pot interactuar, a través dels sentits del tacte i la vista, amb formes i escultures en 3D. La utilització d'innovadores tecnologies hàptiques permeten a l'usuari captar estímuls tàctils canviants i sentir el contacte físic dels models digitals. Aquests models digitals han estat creats a partir d'escultures reals amb tecnologies d'adquisició de dades per escaneig laser, i són visualitzades en 3D a través de sistemes estereoscòpics. El sistema va ser presentat amb èxit a diversos museus d'Europa.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.pureform.org/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=60982

ARCO: Augmented Representation of Cultural Objects

Període: Octubre 2001 – Setembre 2004 **Durada:** 36 mesos

Cost: 2,82 milions €

Fons europeu: 2,05 milions € (72,7%)

País organitzador: Regne Unit

Països participants: Itàlia, França, Polònia

Objectiu

ARCO ha desenvolupat una solució tècnica innovadora de fàcil utilització per a crear exposicions en museus virtuals. La solució consta de 3 components principals: (1) producció de contingut – eines i tècniques necessàries per a crear representacions virtuals del objectes del museu -; (2) un sistema de gestió de continguts (SGC) per a crear les exposicions virtuals; i (3) la visualització, p. e. suport per a presentar aquestes exposicions a la web o al quiosc d'un museu aprofitant la realitat virtual augmentada 3D.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.arco-web.org/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=60993
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/73130/highlights/arco>

ARTISTE: An Integrated Art Analysis and Navigation Environment

Període: Gener 2001 – Agost 2002 **Durada:** 32 mesos

Cost: 2,77 milions €

Fons europeu: 1,80 milions € (65,0%)

País organitzador: Dinamarca

Països participants: Itàlia, França

Objectiu

Els museus i galeries europees són molt riques en continguts culturals, però l'accés del públic a les seves col·leccions no ha assolit tot el seu potencial. El projecte ha pretès pal·liar aquesta deficiència aprofitant l'estandardització en l'emmagatzemament de dades i metadades per a proveir el públic d'eines de cerca i recuperació de continguts que li permetin accedir a col·leccions d'institucions com el Louvre, la National Gallery, la Galeria Uffizi i el Victoria and Albert Museum. El projecte ha investigat en algorismes d'anàlisi de contingut d'imatges, indexació automàtica a través de metadades, i accés distribuït a col·leccions múltiples amb mètodes avançats de navegació. Els resultats han estat el desenvolupament d'un prototipus, recomanacions per l'explotació de la solució i per l'explotació de la tecnologia emprada.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.ecs.soton.ac.uk/~km/projs/artiste/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=55080
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/68144/highlights/artiste>

CHIOS: Cultural Heritage Interchange Ontology Standardization

Període: Juny 2001 – Maig 2003	Durada: 36 mesos
Cost: 220.000 €	Fons europeu: 220.000 € (100%)
País organitzador: Grècia	Països participants: Regne Unit, EUA, Alemanya i Dinamarca

Objectiu

El Model de Referència Conceptual (MRC) CIDOC proporciona definicions i estructures formals per a descriure els conceptes i les relacions implícites i explícites utilitzats en documentació del patrimoni cultural. Ha estat elaborat pel Grup de Treball d'Estàndards en Documentació del Comitè Internacional per a Documentació (CIDOC) del Consell Internacional de Museus. La xarxa temàtica CHIOS ha tingut el paper de donar suport al procés de normalització ISO i d'assegurar que aquest MRC sigui completament apropiat i adoptat com a estàndard internacional.

Recursos web

- Web del projecte: http://cidoc.ics.forth.gr/chios_iso.html
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58093

CRISATEL: Conservation Restoration Innovation Systems for image capture and digital Archiving to enhance Training, Education and life-long Learning

Període: Setembre 2001 – Agost 2004	Durada: 36 mesos
Cost: 2,67 milions €	Fons europeu: 1,40 milions € (52,4%)
País organitzador: França	Països participants: Japó, Xipre i Grècia

Objectiu

CRISATEL ha desenvolupat un sistema que permet que les obres pictòriques puguin ser capturades, arxivades i restaurades electrònicament, i posteriorment impreses per a demostracions i exposicions. S'ha desenvolupat un equip especial de captura dels originals amb un escàner multi-espectre (d'ultravioleta a infrarojos) d'alta qualitat de resolució, amb un sistema d'il·luminació homogeni, i amb la possibilitat de fer espectrometries de les capes de vernís per a sostraure l'efecte d'un vernís envellit en la imatge del quadre. Així s'ha volgut contribuir al desenvolupament de tècniques d'alta qualitat de preservació del patrimoni cultural, així com a millorar el seu estudi la seva difusió.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.crisatel.jussieu.fr/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58119

DOMINICO: On the trace of Dominico dell'Allio

Període: Novembre 2001 – Desembre 2002	Durada: 15 mesos
Cost: 266.778 €	Fons europeu: 177.100 € (66,4%)
País organitzador: Àustria	Països participants: Eslovènia

Objectiu

DOMINICO ha demostrat les possibilitats i avantatges de mètodes i tecnologies punteres per a una xarxa de petits museus i expositors en les seves dinàmiques de treball. Diverses d'aquestes institucions han dut a terme una sèrie d'exposicions de forma conjunta, el tema de les quals han estat les invasions turques a Europa. Les peces, exposades a Internet, han arribat a un públic ampli. DOMINICO també ha estat un projecte guia en processos d'aprenentatge, no només respecte a usuaris finals, sinó també respecte a proveïdors de tecnologia.

Recursos web

- Web del projecte: http://dominico.joanneum.at/dom_wa/index.html
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58136

EMII-DCF: European Museums' Information Institute Distributed Content Framework

Període: Març 2002 – Agost 2003 **Durada:** 18 mesos

Cost: 446.779 €

Fons europeu: 446.779 € (100%)

País organitzador: Regne Unit

Països participants: França, Dinamarca, Finlàndia, Països Baixos, Portugal

Objectiu

L'Institut d'Informació de Museus Europeus (IIME) es va constituir com una xarxa d'organitzacions culturals clau, treballant conjuntament per a promoure, entre els estats membres i els països associats, l'intercanvi d'experiència i efectivitat en l'ús d'estàndards en gestió de la informació. El projecte ha establert un model de treball per a la provisió de continguts en múltiples formats i de múltiples procedències de forma distribuïda, per ser aplicat a les propostes de la Comissió Europea en projectes de recerca. El resultat ha estat un conjunt de condicions tècniques i legals, revisades per grups d'experts, necessàries a l'hora de subvencionar qualsevol iniciativa en el sector. L'objectiu principal és assegurar la qualitat en la futura preservació de continguts, atenent a la compartició, cooperació i reutilització de coneixements i experiències entre les institucions i grups de recerca.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.emii.org/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=62735
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/68564/highlights/emii>

KIST: Knowledge and Information Stimulating Technology

Període: Octubre 2001 – Setembre 2002 **Durada:** 12 mesos

Cost: 337.389 €

Fons europeu: 143.180 € (42,4%)

País organitzador: Regne Unit

Països participants: -

Objectiu

L'objectiu principal de KIST ha estat desenvolupar el programa Treasures en la sala Exhibit del Museu d'Escòcia. Per a això, s'ha habilitat, a la sala, una innovadora eina per a l'exploració digital interactiva de les col·leccions del museu, utilitzant reconstruccions en

3D, àudio, animació i vídeo, i aportant una nova dimensió a l'experiència del visitant. A més, el projecte ha adaptat l'eina per a entorn web, oferint així la possibilitat de posar aquestes col·leccions a disposició de qualsevol persona a través d'Internet. D'aquesta manera el programa Treasures ha quedat integrat en l'entorn educatiu com a recurs d'ensenyament per a ser utilitzat en aules, i disponible per a nens de totes les edats.

Recursos web

- Full de dades:
http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58128

MESMUSES: Metaphor for Science Museums

Període: Febrer 2001 – Juliol 2003 **Durada:** 30 mesos

Cost: 2,38 milions € **Fons europeu:** 1,3 milions € (54,6%)

País organitzador: França **Països participants:** Itàlia i Grècia

Objectiu

MESMUSES ha dissenyat i experimentat una metàfora geogràfica per a organitzar, estructurar i presentar coneixement tècnic i científic al públic de museus. La metàfora està constituïda per mapes de coneixement que creen i ofereixen una cartografia de dominis veïns de coneixement semànticament connectats. Aquests mapes permeten la creació de portals semàntics a través dels quals els usuaris poden localitzar fàcilment informació rellevant del seu interès, i des dels quals poden navegar per itineraris preestablerts, o per noves rutes que poden escollir lliurement en el mapa. La mateixa estructura de coneixement facilita la gestió i la reutilització d'informació valuosa per part de productors (p. e. el personal de museus pot preparar continguts de suport a exposicions temporals).

Recursos web

- Full de dades:
http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=53692

MUSENIC: The Museum Network Information Centre - Europe

Període: Abril 2002 – Març 2004 **Durada:** 24 mesos

Cost: 603.211 € **Fons europeu:** 531.711 € (88,1%)

País organitzador: Itàlia **Països participants:** EUA i França

Objectiu

Aquest projecte ha suposat una campanya de conscienciació de les institucions culturals (museus, biblioteques, indrets i monuments) respecte els beneficis i oportunitats que suposa l'establiment d'un TLD propi per a l'àmbit cultural. Un TLD (Top-Level Domain) és la part del nom d'un domini d'Internet que hi ha després de l'últim punt (com, org, es, cat, uk...). El projecte ha donat suport a la fase inicial de creació del TLD ".museum". El resultat ha estat l'inici d'una definició clara del sector cultural a Internet.

Recursos web

- Full de dades:
http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=62734

POUCE: Portails Culturels Collectifs

Període: Novembre 2001 – Abril 2003 **Durada:** 18 mesos

Cost: 458.535 € **Fons europeu:** 249.072 € (54,3%)

País organitzador: França **Països participants:** -

Objectiu

POUCE ha volgut posar en marxa un mètode per a facilitar la presència a la web, de manera conjunta, d'un grup de petits museus. Això s'ha aconseguit a través d'un portal amb capacitat de gestionar recursos heterogenis, utilitzant una base de dades que suporta l'estàndard XML (permet integrar aplicacions distribuïdes processant conjuntament dades molt heterogènies), i que siguin accessibles gràcies a unes potents funcions de cerca.

Recursos web

- Full de dades:
http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58379

TOURBOT: Interactive Museum Tele-presence Through Robotic Avatars

Període: Gener 2000 – Desembre 2001 **Durada:** 24 mesos

Cost: 1,72 milions € **Fons europeu:** 1,09 milions € (63,4%)

País organitzador: Grècia **Països participants:** Alemanya

Objectiu

El projecte ha suposat el desenvolupament d'un robot guia interactiu (TOURBOT) que permet un accés individual a exposicions de museus i altres continguts de patrimoni cultural a través d'Internet. TOURBOT opera com ho faria un visitant del museu acceptant comandes a través de la web que dirigeixen els seus moviments en el lloc visitat i accedint a objectes específics de l'exposició. L'escena és mostrada a través d'Internet a l'usuari. El resultat és que l'usuari gaudeix de la telepresència al museu, i pot escollir específicament les exposicions a visitar i les condicions de visualització. TOURBOT també pot guiar in-situ visitants del museu. D'aquesta manera proporciona avantatges tant als visitants del museu com al propi museu.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.ics.forth.gr/tourbot>
- Full de dades:
http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=55030

TREBIS: Trial and evaluation of a Biodiversity Information System for public use in a natural history museum

Període: Octubre 2001 – Març 2003 **Durada:** 18 mesos

Cost: 399.262 € **Fons europeu:** 349.808 € (87,6%)

País organitzador: Àustria **Països participants:** Alemanya

Objectiu

El projecte ha suposat la digitalització de continguts del museu Vorarlberger Naturschau d'història natural, a Dornbirn (Àustria), en un context multimèdia. Amb unes eines de software especials, l'usuari pot demanar informació sobre biodiversitat, espècies en perill d'extinció i altres temes d'ecologia. L'objectiu primordial del projecte ha estat l'aprofitament de tecnologies ben establertes (sistemes gestors de bases de dades,

sistemes d'informació geogràfics i els últims avanços en multimèdia) per a crear un entorn atractiu d'interacció per a l'usuari. Durant el seu desenvolupament, el software i els continguts han estat testats per grups escolars (juntament amb els professors) i per visitants del museu a diari, sota condicions predefinides, amb l'objectiu d'adaptar l'eina pensant en la seva difusió.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.trebis.org>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=57866

VIRMUS: Virtual Open Air Museum

Període: Agost 2001 – Agost 2002 **Durada:** 12 mesos

Cost: 147.562 €

Fons europeu: 114.148 € (77,4%)

País organitzador: Letònia

Països participants: -

Objectiu

L'objectiu de VIRMUS ha estat la creació d'unes eines d'autoria que permeten la construcció de museus virtuals per a mostrar continguts de patrimoni cultural. L'especificitat de VIRMUS és la utilització de la tecnologia 3DML (un llenguatge similar a HTML però amb possibilitats 3D). Els usuaris del sistema poden crear les seves pròpies pàgines web incloent-hi continguts 3D i de realitat virtual. VIRMUS també ha creat un portal (el web del projecte) on aquestes eines estan disponibles.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.eurohistory.com>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58381

VS: Virtual Showcases-presenting hybrid exhibits

Període: Setembre 2001 – Agost 2004 **Durada:** 36 mesos

Cost: 2,73 milions €

Fons europeu: 1,75 milions € (64,1%)

País organitzador: Alemanya

Països participants: Suïssa, Àustria i Bèlgica

Objectiu

El projecte ha permès obtenir una sèrie d'eines tecnològiques que permeten a museus o entitats similars la creació de vitrines virtuals (virtual showcases). S'entén per vitrina virtual la reproducció d'un objecte mitjançant tècniques estereoscòpiques 3D amb les que s'aconsegueix una visió virtual molt realística de l'objecte. La vitrina virtual permet una exposició híbrida de l'objecte, és a dir, a l'objecte real se superposa la seva reproducció virtual. Simultàniament, uns visitants del museu veuen l'objecte real i d'altres, veuen l'objecte virtual i poden interactuar amb aquest de manera que l'objecte real no pateix els efectes perjudicials de l'entorn. A més, l'objecte virtual ofereix la possibilitat de mostrar una informació ampliada, és el que s'anomena Realitat Augmentada (RA). Per exemple, l'exposició d'un os de dinosaure mitjançant una vitrina virtual ofereix la possibilitat de veure virtualment el suposat revestiment muscular i cutani.

Recursos web

- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=60994
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/70713/highlights/vs+virtual>

3.5. Projectes vinculats a arxius

LEAF: Linking and Exploring Authority Files

Període: Març 2001 – Febrer 2004 **Durada:** 36 mesos

Cost: 3,64 milions €

Fons europeu: 1,89 milions € (51,9%)

País organitzador: Alemanya

Països participants: Portugal, Espanya, Noruega, Àustria, Suècia, Suïssa, Eslovènia i França

Institucions espanyoles implicades: Universitat Complutense de Madrid

Objectiu

LEAF ha desenvolupat un sistema de cerca distribuïda que recull informació sobre persones i corporacions en un sector específic d'alta rellevància per al patrimoni cultural d'Europa, establint de manera automatitzada un gran arxiu comú d'autoritats basat en les necessitats dels usuaris. El projecte ha estat implementat com a ampliació del projecte MALVINE, un servei en-línia internacional, de cerca i recuperació de OPACs (Online Public Access Catalog) que proveeix informació sobre manuscrits moderns i cartes. L'ampliació ha suposat transformar el MALVINE en un servei d'informació multimèdia i multilingüe sobre persones i corporacions. El sistema pot ser aplicat a altres tipus d'objectes i dades culturals i científics, on l'arxiu d'autoritats assegurarà la qualitat dels objectes presentats. LEAF vol demostrar com els usuaris, interaccionant dinàmicament amb el contingut científic i cultural, poden incrementar notablement la seva experiència i coneixement.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.leaf-eu.org/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=54458
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Short%20Feature/ID/69101/highlights/LEAF>

META-e: Metadata Engine

Període: Setembre 2000 – Març 2003 **Durada:** 30 mesos

Cost: 2,95 milions €

Fons europeu: 1,6 milions € (54,2%)

País organitzador: Àustria

Països participants: França, Alemanya, Espanya, Itàlia i Noruega

Institucions espanyoles implicades: Universitat d'Alacant

Objectiu

La tecnologia de metadades juga un paper significatiu en la preservació digital. Aquest projecte ha desenvolupat un paquet de software per a automatitzar la captura de metadades, a partir de l'anàlisi de documents i la seva esquematització en el procés de la

digitalització. El projecte s'ha centrat en els subprocessos de captura i conversió, obeint els estàndards del moment en preservació digital i intercanvi electrònic d'informació (XML, EAD, TEI, ISO 12083). Els documents digitalitzats queden en format XML, i permeten als usuaris utilitzar motors de cerca i eines avançades de navegació per a consultar-los.

Recursos web

- Web del projecte: <http://meta-e.uibk.ac.at/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=52630

ARCHIVIEW: Testing a new solution for media management, interactive navigation and information discovery in heterogeneous historical archives

Període: Setembre 2001 – Maig 2002 **Durada:** 9 mesos

Cost: 492.118 € **Fons europeu:** 295.677 € (60,1%)

País organitzador: Itàlia **Països participants:** -

Objectiu

Desenvolupar una aplicació per a la gestió dels media, la navegació interactiva i la recuperació de dades conservades en arxius històrics heterogenis. A partir de l'accés a arxius preexistents de dades (arxius històrics, fons documentals, etc.) ja digitalitzades, Archiview permet la creació de pàgines web estàtiques i seqüencials, documentades utilitzant imatges i recursos dels arxius, i publica el resultat a Internet. L'eina és prou flexible i configurable per a ser adoptada amb el mínim esforç tècnic per qualsevol institució o entitat interessada.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.spacespa.it/archiview/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58111

COLLATE: Collaboratory for Annotation, Indexing and Retrieval of Digitized Historical Archive Material

Període: Setembre 2000 – Agost 2003 **Durada:** 36 mesos

Cost: 2,81 milions € **Fons europeu:** 1,5 milions € (53,4%)

País organitzador: Alemanya **Països participants:** Dinamarca, República Txeca, Àustria i Itàlia

Objectiu

Molts recursos històrics que constitueixen una gran part del patrimoni cultural europeu són fràgils i estan distribuïts en diversos arxius, cosa que impedeix greument el seu coneixement i ús. COLLATE ha volgut crear un entorn de treball col·laboratiu a la web per a arxivistes, investigadors i usuaris finals interessats per aquest material cultural digitalitzat. S'ha creat un magatzem que se centra en la documentació de films històrics, inclosos arxius de censura, fotos i fragments de films. L'anàlisi, la categorització, la segmentació automàtica, el marcatge, la identificació de temes i de l'autenticitat són característiques aportades pel sistema, que explota aquestes metadades utilitzant processament avançat de documents i funcionalitats de gestió i recuperació de continguts amb la tecnologia XML

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.collate.de/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=55078
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Long%20Feature/ID/69245/highlights/collate>

ISYREADET: Integrated System for Recovery and Archiving Degraded Texts

Període: Gener 2003 – Desembre 2004 **Durada:** 24 mesos

Cost: 700.865 €

Fons europeu: 350.424 € (50,0%)

País organitzador: Itàlia

Països participants: Regne Unit, França i Països Baixos

Objectiu

El deteriorament físic de manuscrits i materials d'arxiu representa un dany molt important per al patrimoni cultural europeu. Aquest projecte ha investigat i desenvolupat una nova tècnica per a la restauració virtual dels textos degradats. La imatge multispectral s'ha utilitzat per a revelar detalls ocults en documents danyats, alhora que, després de passar per diverses tècniques de tractament digital, millora la lectura del text per OCR. A més, el projecte ha fet recerca en abstracció de paraules clau i en arxiu de documents. El sistema resultant ha esdevingut competitiu a nivell de costos respecte altres tecnologies actuals.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.isyreadet.net/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=67918

MEMORIAL: Contemporary

Període: Febrer 2002 – Octubre 2004 **Durada:** 33 mesos

Cost: 2,44 milions €

Fons europeu: 1,5 milions € (61,5%)

País organitzador: Alemanya

Països participants: Polònia i Israel

Objectiu

Un clar desafiament per als centres de digitalització són els registres personals en paper mecanografiat utilitzats entre el 1920 i el 1990. Aquest projecte s'ha dedicat a crear un sistema per a la digitalització de documents provinents dels museus dels camps de concentració nazis i d'altres documents d'arxius relacionats en tot el món. El sistema utilitza la descripció amb metadades, l'optimització de l'escaneig, l'OCR, inclosos el preprocessament i la segmentació de la imatge, i la manipulació de l'usuari del sistema en el post-procés. L'objectiu ha estat un sistema que controli el procés complet de digitalització, del qual se n'ha lliurat un prototipus. El projecte també ha volgut investigar les condicions legals, socials, ètiques i polítiques en la creació de biblioteques digitals sobre el genocidi, contribuint a la formació de la futura memòria digitalitzada.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.memorialweb.de/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=61100
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/78297/highlights/memorial>

OAF: Open Archives Forum

Període: Octubre 2001 – Setembre 2003 **Durada:** 24 mesos

Cost: 703.933 € **Fons europeu:** 703.933 € (100%)

País organitzador: Regne Unit **Països participants:** Itàlia i Alemanya

Objectiu

L'OAF ha suposat un enfocament en l'àmbit europeu cap a la difusió de la informació sobre la activitat europea relacionada amb els arxius oberts i, en particular, amb la Iniciativa d'Arxius Oberts (IAO). El Fòrum ha facilitat l'agrupació de projectes TSI, iniciatives nacionals i altres parts interessades en el tema dels arxius oberts. Per a fer-ho, el Fòrum ha reunit aquestes parts interessades creant una comunitat on s'intercanvia informació, i habilitant una web d'informació a nivell europeu sobre arxius oberts. A més, el Fòrum ha abordat estudis comparatius sobre aspectes tècnics i organitzatius. El projecte ha estimulat el compromís europeu en l'IAO, assegurant que la validació d'especificacions són coordinades dins d'Europa, que la perspectiva europea està totalment articulada dins l'IAO, i que les organitzacions europees estan preparades per a explotar els beneficis de l'IAO.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.oaforum.org/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58138

SEAX-DAMAS: SEAX-Digital Archive Management and Access System

Període: Octubre 2001 – Setembre 2002 **Durada:** 12 mesos

Cost: 274.889 € **Fons europeu:** 152.553 € (55,5%)

País organitzador: Regne Unit **Països participants:** -

Objectiu

SEAX ha suposat la creació d'un paquet de software per a englobar tots els aspectes de gestió d'arxius, incloent-hi la catalogació, la cerca i la recuperació amb estàndards completament internacionals. Alguns mòduls de l'eina s'han ofert via Internet per a que fossin provats i avaluats pel públic en general. El mòdul Archivist ha estat provat i avaluat per arxivistes professionals en diverses Oficines del Registre al Regne Unit.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.mdrpartners.com/IE/seaxdamas.htm>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58105

3.6. Projectes vinculats a biblioteques

CLEF: Cross-Language Evaluation Forum

Període: Octubre 2001 – Abril 2004 **Durada:** 30 mesos

Cost: 585.927 €

Fons europeu: 387.450 € (66,1%)

País organitzador: Itàlia

Països participants: EUA, França, Alemanya, Suïssa, Espanya

Institucions espanyoles implicades: Fundació Universitat Empresa

Objectiu

El projecte ha proveït una plataforma per a l'avaluació de sistemes de recuperació d'informació monolingües o de llengües creuades, amb la intenció de donar suport a l'accés multilingüe a biblioteques digitals europees. La infraestructura tècnica ha inclòs protocols d'avaluació i de mesura i artefactes de control de dades i de formació multilingües. S'han organitzat dues campanyes d'avaluació, i els resultats s'han analitzat i discutit en tallers anuals. S'han establert enllaços col·laboratius amb iniciatives similars dutes a terme a l'Àsia i als Estats Units, que han treballat amb un conjunt diferent de llengües.

Recursos web

- Web del projecte: <http://clef.iei.pi.cnr.it/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58137

E-CULTURENET: European Network of Centres of Excellence: Digital Culture Research and Education network

Període: Juliol 2002 – Juny 2003 **Durada:** 12 mesos

Cost: 439.371 €

Fons europeu: 439.371 € (100%)

País organitzador: Països Baixos

Països participants: Portugal, França, Dinamarca, Suècia, Bèlgica, Rússia, Itàlia, Grècia, França, Àustria, Espanya, Alemanya, Noruega, Islàndia, Finlàndia

Institucions espanyoles implicades: Universitat Complutense de Madrid

Objectiu

El projecte és una acció preparatòria de la Xarxa E-Culture (E-Culture Net). S'ha format un consorci d'almenys 24 membres de 15 països, sis xarxes existents i dos enllaços amb xarxes externes. La intenció és evolucionar a una única Xarxa de Centres d'Excel·lència en el 6è PM, aconseguint un Espai Europeu d'Investigació en cultura digital, adreçat especialment a les biblioteques digitals. Aquesta xarxa emergent ha treballat en la identificació/definició de temes de recerca, en la seva focalització en els Màsters Europeus, en l'ús dels resultats de la recerca per a generar nous interrogants i en encarar l'establiment d'una fundació per als Recursos Electrònics Europeus Distribuïts.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.eculturenet.org/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=63266

ARION: An advanced lightweight architecture for accessing scientific collections

Període: Gener 2001 – Febrer 2004 **Durada:** 38 mesos

Cost: 2,81 milions € **Fons europeu:** 1,63 milions € (58,0%)

País organitzador: Grècia **Països participants:** Itàlia i Noruega

Objectiu

ARION ha volgut desenvolupar una nova generació de serveis en Biblioteques Digitals (BD) per a cercar i recuperar informació en col·leccions científiques digitals d'organitzacions de recerca i consultoria. El projecte ha estat desenvolupat en associació amb proveïdors de dades nacionals, investigadors científics i PIMEs per a assegurar que s'adapta a les seves necessitats. La característica clau d'ARION és permetre la producció dinàmica d'informació científica. A diferència dels objectes de les BD tradicionals, la reutilització dels objectes científics és complicada si no es guarda informació precisa en la BD sobre el seu ús.

Recursos web

- Full de dades:
http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=55454

BOOKS2U!: Books to you!

Període: Setembre 2001 – Agost 2002 **Durada:** 12 mesos

Cost: 181.516 € **Fons europeu:** 167.890 € (92,5%)

País organitzador: Àustria **Països participants:** -

Objectiu

BOOKS2U! ha estat un projecte per a reemplaçar els costos en temps i diners deguts al préstec interbibliotecari (especialment de llibres antics i apreciats) per la digitalització sota demanda. Si no hi ha restriccions per drets d'autor d'un llibre demanat en préstec, aquest és digitalitzat immediatament *in-situ* i integrat a la 'Austrian Literature On-line' des d'on pot ésser consultat utilitzant un explorador web. Els llibres son digitalitzats via OCR, amb disponibilitat també per a persones amb deficiència visual, i d'aquesta manera romanen protegits respecte els danys que poden patir per manipulació directa.

Recursos web

- Web del projecte: <http://books2u.uibk.ac.at/>
- Full de dades:
http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=57805

CELIP: Central and Eastern European Licensing Information Platform

Període: Novembre 2000 – Gener 2002 **Durada:** 15 mesos

Cost: 199.732 € **Fons europeu:** 199.732 € (100%)

País organitzador: Països Baixos **Països participants:** Finlàndia

Objectiu

Els diaris electrònics i altres productes web representen un mercat en creixement. Els ciutadans requereixen més accessos i més fàcils a documents electrònics. Les biblioteques hi juguen un paper clau, implicant canvis en els seus hàbits de compra, ja que continuen comprant objectes físics però també accessos a materials electrònics. Per això necessiten contractar llicències a editors nacionals i internacionals. CELIP ha volgut donar suport al desenvolupament de les habilitats professionals dels bibliotecaris, i de la

seva conscienciació en aquest àmbit, en els països de la UE. Establir tallers de formació sobre la negociació de llicències, crear nous models de llicència, i establir una xarxa d'informació sobre la qüestió són les línies d'actuació de CELIP.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.eblida.org/celip/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=52650
- Article a Cultivate Interactive (website del projecte Cultivate): <http://www.cultivate-int.org/issue5/celip/>

CHLT: Cultural Heritage Language Technologies

Període: Juny 2002 – Maig 2005 **Durada:** 36 mesos

Cost: 556.578 € **Fons europeu:** 485.815 € (87,3%)

País organitzador: Regne Unit **Països participants:** Itàlia i Dinamarca

Objectiu

CHLT ha cercat maneres efectives d'utilitzar la tecnologia per accedir i interpretar manuscrits històrics digitalitzats, i de respondre a les necessitats de professors i alumnes que treballen amb textos antics en grec, llatí i noruec. La solució ha estat un entorn de Biblioteca digital que permet obtenir imatges d'alta resolució de pàgines de llibres o manuscrits d'impressió delicada o en mal estat. El material està disponible en un magatzem d'accés obert que integra l'original digitalitzat amb la nova col·lecció normalitzada, de manera que es poden veure com s'han fet les transcripcions.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.chlt.org/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=62858
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm?section=news&tpl=article&ID=79503>

D-LIB CENTER: A Digital Library Competence Center

Període: Desembre 2001 – Novembre 2003 **Durada:** 24 mesos

Cost: 455.187 € **Fons europeu:** 259.990 € (57,1%)

País organitzador: Itàlia **Països participants:** -

Objectiu

Aquest projecte ha intentat establir un centre de competència en Biblioteca Digital. Proveeix a comunitats i àmbits específics (biblioteques, arxivistes, escolars, e-learning, publicacions electròniques, radiodifusió) l'accés a dispositius de prova, serveis, habilitats i coneixement, per tal de: (a) facilitar el canvi des d'un model de publicació discret i centralitzat cap a un model d'auto-publicació continu i distribuït; (b) mostrar les noves maneres en que es pot col·laborar en les biblioteques digitals; (c) facilitar l'accés lliure a les biblioteques digitals; (d) facilitar la transició cap a una permanent publicació Web, i (e) augmentar la productivitat i millorar els costos efectius que representen la producció i l'ús d'arxius audiovisuals digitals.

Recursos web

- Web del projecte: <http://dlibcenter.iei.pi.cnr.it/en/index.html>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=61091

DELOS: A network of Excellence on Digital Libraries

Període: Gener 2000 – Desembre 2002 **Durada:** 36 mesos

Cost: 950.000 €

Fons europeu: 950.000 € (100%)

País organitzador: França

Països participants: Letònia, Hongria, Polònia i Eslovàquia

Objectiu

DELOS ha creat un entorn de treball per al desenvolupament continuat d'una agenda de recerca internacional en Biblioteques Digitals (BD). Constitueix un punt de referència per a projectes de BD finançats pel Programa TSI, estimulant l'intercanvi d'experiència en aquesta àrea multidisciplinària. DELOS proporciona entorns de proves, facilita la seva interoperabilitat, proveeix mecanismes per a l'avaluació de models, tècniques i estratègies, i fomenta l'intercanvi de components de software lliure. Ha contribuït a la definició d'estàndards i ha desenvolupat models d'explotació de tecnologies BD per a la indústria. També ha creat una xarxa d'enllaços amb la comunitat internacional de recerca. Les activitats han estat organitzades sota cinc fòrums: recerca en BD, avaluació, estandardització, difusió i transferència de tecnologia, cooperació internacional.

Recursos web

- Web del projecte: <http://delos-noe.iei.pi.cnr.it/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=55028

DELOS 6PM: A Network of Excellence on Digital Libraries

Període: Gener 2004 – Desembre 2007 **Durada:** 48 mesos

Cost: -

Fons europeu: 6 milions €

País organitzador: França

Països participants: Regne Unit, Alemanya, Suïssa, Itàlia, Països Baixos, Àustria, Grècia, Suècia, Dinamarca, Noruega, República Txeca i Hongria

Objectiu

És la continuació del projecte DELOS dins el 6èPM. En un termini de 10 anys ambdós DELOS esperen posar a disposició de qualsevol ciutadà tot el coneixement humà, permanentment i en qualsevol indret, de manera multi-modal, eficient i efectiva, superant les barreres de distància, llenguatge i cultura, i utilitzant múltiples dispositius d'accés a Internet. El projecte està duent a terme recerca en els següents àmbits: sistemes de BD, accés personalitzat a la informació, objectes no tradicionals i audiovisuals, interfícies d'usuari i visualització, extracció de coneixement i interoperativitat semàntica, preservació i avaluació. Els objectius concrets més importants són: (1) un portal DELOS; (2) un sondeig en tots els camps relatius a BD; (3) un model per a un Sistema de Gestió de BD (SGBD) i (4) un o més prototipus de SGBD d'acord amb el model, i desenvolupat conjuntament per una xarxa de participants.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.delos.info/>
- Full de dades: <http://www.cordis.lu/ist/digicult/delos.htm>

EULER-Takeup: European Libraries and Electronic Resources in Mathematical Sciences - Take-Up Action

Període: Desembre 2001 – Novembre 2002 **Durada:** 12 mesos

Cost: 309.317 €

Fons europeu: 199.277 € (64,4%)

País organitzador: Alemanya

Països participants: Països Baixos i Itàlia

Objectiu

Aquest projecte ha suposat una actualització del prototip EULER (4rt PM) en una biblioteca virtual de matemàtiques (pures i aplicades) a través de l'adaptació i implementació d'un model de negoci sostenible, i la seva promoció entre usuaris i subministradors. EULER és un servei de referència i subministrament, transparent per a l'usuari final, que ofereix una cobertura total de les publicacions sobre matemàtiques arreu del món, incloent dades bibliogràfiques, revistes i resums amb indexació, classificació i cerca, accés a serveis de biblioteca i cooperació amb subministradors comercials (editorials i llibreries).

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.emis.de/projects/EULER/takeup/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58597

LIBECON: Monitor of European Library Economics for International Benchmarking

Període: Juliol 2001 – Juny 2004 **Durada:** 36 mesos

Cost: 459.239 €

Fons europeu: 459.239 € (100%)

País organitzador: Regne Unit

Països participants: -

Objectiu

El projecte LibEcon ha utilitzat Internet per a desenvolupar una base de dades de lliure accés, amb informació sobre les activitats de les biblioteques i els costos associats en el seu context econòmic nacional, totes juntes en un conjunt d'eines comparatives i de mesura. Ha recollit tot tipus de dades estadístiques de les biblioteques dels estats membres i d'altres països europeus, en un format estandarditzat. El resultat és una web on els visitants poden revisar tendències i comparar estadístiques nacionals, i on els encarregats de les polítiques nacionals d'actuació poden comparar el seu progrés respecte els estàndards internacionals. La viabilitat del producte fa pensar en la seva aplicació a altres institucions culturals com museus i arxius.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.libecon.org/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=54458
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/68776/highlights/libecon>

MIND: Multimedia International Digital Libraries	
Període: Gener 2001 – Juny 2003	Durada: 30 mesos
Cost: 1,46 milions €	Fons europeu: 874.684 € (59,9%)
País organitzador: Regne Unit	Països participants: Alemanya, EUA i Itàlia

Objectiu

Aquest projecte aborda el problema associat a l'emergència dels milers de biblioteques digitals amb continguts multimèdia heterogenis, distribuïts internacionalment en múltiples plataformes. Els usuaris tenen problemes en la selecció de recursos degut a no ser conscients del contingut individual de cada biblioteca en termes de quantitat, qualitat, tipus, procedència i rellevància de la informació. MIND ha dissenyat i creat una sèrie d'eines de suport als usuaris per a la cerca, la demanda, i la combinació i fusió d'informació provinent de fonts diverses.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.mind-project.org>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=60711

PULMAN: Public Libraries Mobilising Advanced Networks	
Període: Maig 2001 – Maig 2003	Durada: 24 mesos
Cost: 995.926 €	Fons europeu: 995.926 € (100%)
País organitzador: Bèlgica	Països participants: França, Països Baixos, Polònia, Romania, Eslovènia, Irlanda, Alemanya, Dinamarca, Portugal, Finlàndia, Grècia i Itàlia

Objectiu

El projecte PULMAN, Xarxa d'Excel·lència, ha organitzat diverses activitats per subratllar el paper vital de biblioteques públiques, i organitzacions culturals similars, en l'era de la informació. Entre aquestes activitats hi ha la compilació de manuals d'innovació en serveis de subministrament per a biblioteques públiques, així com l'organització de conferències per a l'establiment de polítiques de treball consensuades. El projecte ha estimulat la col·laboració i el diàleg, promovent la cooperació internacional i la difusió dels avanços en aquest sector. Ha patrocinat tallers d'aprenentatge per a directores de biblioteques públiques, museus i arxius. A la fi del projecte, una conferència el març del 2003 ha suposat un manifest inicial dels objectius en el desenvolupament dels serveis de biblioteques públiques, i un pas endavant cap a la propera fase d'innovacions.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.pulmanweb.org/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=57211

TEL: The European Library	
Període: Febrer 2001 – Juliol 2003	Durada: 30 mesos
Cost: 1,98 milions €	Fons europeu: 1,2 milions € (60,6%)
País organitzador: Regne Unit	Països participants: Alemanya, Finlàndia, Suïssa, Itàlia, Holanda, Eslovènia i Portugal

Objectiu

El projecte TEL ha suposat la creació d'una biblioteca digital distribuïda paneuropea amb un accés multilingüe integrat, basat en col·leccions digitals nacionals, compatible amb altres recursos i àmpliament accessible a ciutadans europeus. El projecte ha abordat assumptes com la usabilitat, l'accés a objectes digitals, l'escalabilitat i la interoperabilitat. En el seu llançament, l'abril del 2005, la Biblioteca Europea va donar accés a 12.000.000 de registres i objectes de nou biblioteques nacionals de Finlàndia, Alemanya, França, Itàlia, Països Baixos, Portugal, Eslovènia, Suïssa i Regne Unit. El ventall de col·leccions és molt ampli, amb un fort èmfasi en les arts i les humanitats, així com en mapes i atles, partitures musicals, bíblies i documentació històrica. El projecte ha confiat en el desenvolupament digital progressiu i individual de les biblioteques participants, però ha col·laborat en l'establiment d'un entorn de treball cooperatiu i de consens per a definir polítiques, estàndards i infraestructures tècniques vers l'activació d'un servei paneuropeu d'accés al coneixement cultural i científic. TEL ha suposat un accés unificat als recursos electrònics de totes les biblioteques nacionals arreu d'Europa.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.theeuropeanlibrary.org/portal/index.htm>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=60643
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/80299/highlights/tel>

TEL-ME-MOR: The European Library: Modular Extensions for Mediating Online Resources

Període: Febrer 2005 – Gener 2007 **Durada:** 24 mesos

Cost: -

Fons europeu: 1,4 milions €

País organitzador: Alemanya

Països participants: Països Baixos, Regne Unit, Suïssa, Itàlia, República Txeca, Grècia, Estònia, Hongria, Letònia, Lituània, Malta, Polònia, Eslovàquia i Eslovènia

Objectiu

TEL-ME-MOR és el suport a la incorporació de les biblioteques nacionals dels nous 10 estats membres al projecte TEL, que incorporarà interfícies d'accés en les noves llengües. També inclou actuacions en aquests estats per a que es conscienciïn de les oportunitats que ofereixen els fons de la UE en recerca tecnològica per a la Societat de la Informació (IST Research), i d'aquesta manera participin en les noves convocatòries. L'objectiu principal és incrementar el potencial de les llibreries nacionals per a promoure la implicació dels actors de la societat del coneixement en les activitats de TSI dels PM de recerca de la UE, amb especial èmfasi en la recerca en noves tecnologies per a l'aprenentatge i el patrimoni cultural.

Recursos web

- Web del projecte: <http://telmemor.net/>
- Full de dades: <http://www.cordis.lu/ist/digicult/tel-me-mor.htm>

3.7. Projectes vinculats a la creació artística i arts visuals

ART-E-FACT: Generic platform for the creation of interactive art experience in mixed reality

Període: Setembre 2002 – Febrer 2005 **Durada:** 30 mesos

Cost: 2,6 milions € **Fons europeu:** 1,56 milions € (60,0%)

País organitzador: Alemanya **Països participants:** Itàlia, Espanya, Grècia, Àustria

Institucions espanyoles implicades: Parc Tecnològic de Sant Sebastià - Donostiako Teknologi Elkartegia, S.A.; ARTELEKU

Objectiu

ART-E-FACT ha desenvolupat una plataforma genèrica de creació interactiva amb realitat combinada (Mixed Reality), virtual i física, que permet als artistes crear noves formes expressives i noves maneres de presentar l'art als museus, més atractives, entretingudes i clarificadorres. La plataforma ha estat utilitzada per a crear una instal·lació que facilita l'accés a una base de coneixements en història de l'art, que reflexa les formes de creació dels humans des de fa com a mínim 4.000 anys. Finalment, s'ha creat, amb un equip interdisciplinari, una vitrina que pot ser usada per a l'avaluació de mètodes artístics, així com per a la difusió i explotació dels resultats, en vista a fer més accessibles les eines d'expressió artística en un futur.

Recursos web

- Full de dades:
http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=63977
- Full de resultats:
<http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/73130/highlights/art-e-fact>

EVAN: Electronic Imaging & the Visual Arts

Període: Gener 2001 – Desembre 2002 **Durada:** 24 mesos

Cost: 770.829 € **Fons europeu:** 770.829 € (100%)

País organitzador: Regne Unit **Països participants:** Itàlia i Alemanya

Objectiu

El projecte EVAN s'ha edificat a partir de les 3 conferències europees sobre Arts Visuals i Electròniques (AVE) de més èxit en les regions mediterrània, central i del nord, més aquelles realitzades al Japó, Rússia i Estats Units, a més dels websites existents. L'objectiu d'EVAN ha estat ajudar Europa en el lideratge internacional respecte el creixent camp de "Cultura x Tecnologia", tant respecte a les institucions europees sense ànim de lucre com a les industrials i de negoci. S'ha centrat en el suport clau a: (1) la difusió i assistència a l'explotació de 50 projectes RTD de la Comissió Europea en els que estan involucrades vora 200 organitzacions nacionals i locals; (2) la promoció de la indústria tecnològica cultural europea i l'enfortiment de la comunitat "Cultura x Tecnologia" arreu d'Europa i les seves connexions internacionals; (3) la formació, la mobilitat laboral i la creativitat en l'àmbit; (4) l'atracció de capital de risc a la indústria tecnològica cultural europea; (5) l'estimulació i el benefici entre el sector cultural, la indústria, l'acadèmia i els governs locals; (6) la promoció d'EVAN als països de nou accés a la UE; (7) el manteniment d'EVAN per davant dels Estats Units com a competidor; i (8) la sostenibilitat de les accions post-EVAN.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.vasari.co.uk/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=53713

3.8. Projectes vinculats a la promoció, difusió i coordinació

CALIMERA: Cultural Applications - Local Institutions Mediating Electronic Resource Access

Període: Desembre 2003 – Maig 2005 **Durada:** 18 mesos

Cost: -

Fons europeu: 899.900 €

País organitzador: Portugal

Països participants: Lituània, Armènia, Luxemburg, Àustria, Malta, Bielorússia, Bèlgica, Moldàvia, Bòsnia-Hercegovina, Països Baixos, Croàcia, Noruega, Xipre, República Txeca, Polònia, Romania, Dinamarca, Rússia, Estònia, Sèrbia-Montenegro, Finlàndia, República Eslovaca, República de Macedònia, Eslovènia, Geòrgia, Espanya, Alemanya, Suècia, Grècia, Turquia, Islàndia, Irlanda, Ucraïna, Itàlia, Lituània i Letònia

Institucions espanyoles implicades: Biblioteca Provincial de Huelva

Objectiu

CALIMERA, treballant amb una xarxa de grups de suport, professionals, autoritats nacionals i proveïdors en 42 països, ha produït un conjunt immens de recursos culturals i els ha fet accessibles a través del seu website. Els productes clau són informes sobre cada país de la xarxa, línies directives per a les institucions locals en l'àmbit social, la gestió i aspectes tècnics en subministrament de serveis digitals, un taulell de solucions per a institucions culturals locals que proveeix informació emergent dels sectors de la indústria i la recerca, un mapa de recerca i altres documents i eines.

Els objectius principals de CALIMERA són: (1) assegurar que les institucions locals es beneficiïn i contribueixin als objectius de la agenda TSI en el 6è PM; (2) encoratjar-les per a col·laborar entre elles i amb les autoritats locals i nacionals, les xarxes de professionals, i els agents industrials; (3) coordinar-les i mobilitzar-les per a que executin el seu nou paper en la transformació i innovació tecnològica, amb serveis útils per als ciutadans; (4) promoure la posició d'aquestes institucions culturals locals com a intermediaris entre la modernització tecnològica i els usuaris finals, creant i donant accés als entorns de patrimoni intel·ligent i turisme cultural, identificant un marc de treball per a la recerca i la usabilitat; (5) incrementar l'intercanvi d'experiència entre elles, produint línies directives, eines d'estandardització i activitats de difusió; (6) participar en l'extensió de l'Espai Europeu d'Investigació, promovent la implicació dels països de nova incorporació.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.calimera.org/>
- Full de dades: <http://www.cordis.lu/ist/digicult/calimera.htm>

COINE: Cultural Objects in Networked Environments

Període: Març 2001 – Agost 2004		Durada: 30 mesos	
Cost: 1,74 milions €		Fons europeu: 1,11 milions € (63,8%)	
País organitzador: Regne Unit		Països participants: Suïssa, Irlanda, Grècia i Espanya	
Institucions espanyoles implicades: Universitat Oberta de Catalunya (UOC).			

Objectiu

El projecte ha volgut estimular els ciutadans europeus a explicar les seves històries. Per a fer-ho, ha proveït les eines necessàries per a crear entorns web estructurats i acollidors per allotjar l'activitat cultural local, però que permetin contingut compartit a nivell local, regional, nacional i internacional. Les eines de COINE permeten la digitalització d'objectes – text, imatges, so - i la creació i manteniment de descripcions (metadades) i enllaços dinàmics a altres col·leccions. El projecte ha volgut contribuir al desenvolupament d'estàndards en desplegament i recuperació estructurada d'informació en entorns de xarxa distribuïts.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.uoc.edu/in3/coine/eng/index.html>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=61823
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/69440/highlights/coine>

OMNIPAPER: Smart access to European Newspapers

Període: Gener 2002 – Desembre 2004		Durada: 36 mesos	
Cost: 2,83 milions €		Fons europeu: 1,8 milions € (63,6%)	
País organitzador: Bèlgica		Països participants: Àustria, Espanya i Portugal	
Institucions espanyoles implicades: My News, S.L.; Daedalus-Data, Decisions and Language, S.A.; Universitat Politècnica de Madrid.			

Objectiu

El projecte ha fet recerca en noves formes per a millorar l'accés a recursos d'informació multilingües i distribuïts. Utilitzant estàndards com Dublin Core, Topic Maps, RDF, etc. i tecnologies com la mineria de dades i la detecció de llenguatge, ha desenvolupat i testat nombrosos prototipus d'extracció d'informació.

Recursos web

- Web del projecte: <http://canada.esat.kuleuven.ac.be/omnipaper/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=61081
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/63125/highlights/omnipaper>

ORIEL: An Online Research Information Environment for the Life Sciences

Període: Gener 2002 – Desembre 2004 **Durada:** 36 mesos

Cost: 4,49 milions €

Fons europeu: 3 milions € (66,8%)

País organitzador: Alemanya

Països participants: Itàlia, França, Espanya i Països Baixos

Institucions espanyoles implicades: Consell Superior d'Investigacions Científiques

Objectiu

L'objectiu d'ORIEL ha estat explorar i posteriorment desenvolupar mètodes, tecnologies i protocols que permetin la integració, difusió i explotació d'amplis, complexos i disseminats recursos d'informació. S'ha centrat en l'àmbit de les ciències de la vida, enllaçant i integrant diferents tipus d'informació biològica amb complexes interrelacions (literatura científica, dades factuais, bases de dades multimèdia), disperses arreu dels recursos europeus. Ha volgut promoure la facilitat de navegació i l'exploració creativa d'aquesta informació, a través de senzilles presentacions i visualitzacions de la mateixa, i ha volgut impulsar també la seva estandardització.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.oriel.org/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=60783
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/74085/highlights/oriel>

CIPHER: Enabling Communities of Interest to Promote Heritage of European Regions

Període: Abril 2002 – Setembre 2004 **Durada:** 30 mesos

Cost: 1,85 milions €

Fons europeu: 1,6 milions € (86,5%)

País organitzador: Regne Unit

Països participants: Irlanda, República Txeca, Finlàndia i Àustria

Objectiu

CIPHER ha creat una metodologia i un conjunt d'eines propi per a pal·liar les raons que provoquen el fracàs de molts portals i websites de contingut cultural: una sostenibilitat inadequada, uns pobres models de negoci, el poc entusiasme creat en les comunitats associades i el benefici insuficient de les regions a les quals refereixen. La nova metodologia té en compte els tres aspectes: el tècnic, el de contingut i el de finançament. Les innovacions del conjunt d'eines tècniques són: presentació narrativa dinàmica conduïda ontològicament; facilitats d'exploració i navegació; possibilitat de creació i compartició d'espais personals; tecnologia del llenguatge; i plantilles d'interfície per a mitjans de comunicació contextuals.

Recursos web

- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=61817
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/59421/highlights/cipher>

CYCLADES: An open Collaborative Virtual Archive Environment

Període: Febrer 2001 – Juliol 2003 **Durada:** 30 mesos

Cost: 2,15 milions € **Fons europeu:** 1,20 milions € (55,8%)

País organitzador: França **Països participants:** Alemanya, Grècia i Itàlia

Objectiu

CYCLADES ha format part d'una proposta de recerca entre la UE i els Estats Units que ha desenvolupat un entorn obert col·laboratiu d'arxiu electrònic per a donar suport a comunitats virtuals d'educació i recerca. L'entorn consta de dos components: els arxius i els serveis donats. CYCLADES ha treballat en el desenvolupament de tecnologies punteres proveint mètodes innovadors d'accés a la informació, recerca i navegació, gestió de col·leccions, personalització de la informació, recomanacions, difusió, compartició i treball col·laboratiu.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.ercim.org/cyclades/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58091

DigiCult FORUM: The Digital Culture Forum

Període: Març 2002 – Desembre 2004 **Durada:** 34 mesos

Cost: 858.813 € **Fons europeu:** 858.813 € (100%)

País organitzador: Àustria **Països participants:** Regne Unit

Objectiu

El Fòrum DigiCult ha monitoritzat i assessorat el desenvolupament en recerca i tecnologia pel que fa al sector del patrimoni cultural a Europa. Un conjunt de 50 experts en cultura i tecnologia han creat un fòrum de discussió i anàlisi. S'hi celebren reunions sobre tendències actuals i futures en dominis tecnològics que es consideren vitals per al sector cultural. Des del Fòrum s'ha facilitat i estimulat la col·laboració i cooperació entre institucions culturals, indústries i polítiques, a través de la realització d'estudis científics. A més, mitjançant publicacions i continguts digitals, s'han difós els resultats de les seves recerques, així com recomanacions i exemples pràctics. L'objectiu últim és estimular la consciència i la percepció en el domini cultural, i facilitar la participació i implementació de noves tecnologies i serveis en els estats membres.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.digicult.info>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=62732
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/1352/highlights/digicult>

HYPERGUIDE: Customizable Hyperguide To Cultural And Scientific Webs

Període: Setembre 2001 – Agost 2002 **Durada:** 12 mesos

Cost: 103.832 € **Fons europeu:** 75.000 € (72,2%)

País organitzador: Itàlia **Països participants:** -

Objectiu

El projecte ha suposat el desenvolupament d'una eina per a crear hyper-guides de continguts culturals i científics, adaptables al gust particular de l'usuari. L'eina està basada en tecnologia CUM i en la tecnologia XML, i s'ha adreçat a les necessitats de millora de l'accés, la selecció i el filtre i la utilització de recursos web en dominis d'informació particulars.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.eidosis.com/hyperguide/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58110

MINERVA / MINERVAplus: Ministerial Network for Valorising Activities in Digitisation

Període: Febrer 2004 – Juliol 2005 **Durada:** 18 mesos

Cost: -

Fons europeu: 840.000 €

País organitzador: Itàlia

Països participants: França, Malta, Àustria, Israel, Polònia, Alemanya, Portugal, Estònia, Hongria, República Txeca, Irlanda, Rússia, Eslovènia i Grècia

Objectiu

MINERVA (2002-2005) ha habilitat una xarxa d'agències culturals i ministeris europeus amb el propòsit de discutir, correlacionar i harmonitzar programes i activitats nacionals dutes a terme en digitalització del contingut cultural i científic. Amb l'ampliació de la UE, la xarxa s'ha estès a MINERVAplus. En conjunt, la xarxa ha reunit representants dels següents països: Àustria, Bèlgica, República Txeca, Dinamarca, Estònia, Finlàndia, França, Alemanya, Grècia, Hongria, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Malta, Països Baixos, Polònia, Portugal, Eslovènia, Espanya, Suïssa, Suècia i Regne Unit. Israel i Rússia han estat presents com a observadors.

Els principals objectius de la xarxa són la creació d'una plataforma europea que tracti sobre digitalització, metadades, accessibilitat i preservació a llarg termini, i promoció de recomanacions i línies directives. Durant el 2004 i el 2005, l'equip del projecte MINERVAplus ha organitzat tallers i presentacions en els estats membres i ha continuat la col·lecció editorial de MINERVA per tal de promoure els resultats dels seus grups de treball i les activitats del Grup de Representats Nacionals (NRG) en digitalització. Entre les publicacions realitzades hi ha una guia sobre 'Principis de qualitat dels websites culturals', guies tècniques, guies pràctiques, una guia sobre qüestions legals, i l'informe sobre progrés 2005 'Coordinació de la digitalització a Europa'. Totes les publicacions estan disponibles al website de MINERVA.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.minervaeurope.org/>
- Full de dades: <http://www.cordis.lu/ist/digicult/minervaplus.htm>

RENARDUS(REYNARD): Academic Subject Gateway Service Europe

Període: Gener 2000 – Juny 2002 **Durada:** 30 mesos

Cost: 2,3 milions €

Fons europeu: 1,8 milions € (78,3%)

País organitzador:
Països Baixos

Països participants: França, Dinamarca, Alemanya, Finlàndia, Suïssa

Objectiu

Amb la contínua i ràpida expansió d'Internet està clar que cap portal o país pot esperar catalogar tots els recursos disponibles. Es requereix un model distribuït, en el qual cada país es faci responsable de la catalogació dels recursos de qualitat disponibles en la seva xarxa nacional. RENARDUS ha impulsat un model col·laboratiu a escala europea desenvolupant un servei gestor que integra l'accés als portals temàtics i els magatzems de metadades de les xarxes nacionals de cada país en moltes àrees d'interès acadèmic científic i cultural. Ofereix una interfície senzilla de cerca i exploració a través temes estructurats en jerarquies arbòries.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.renardus.org/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=55459

TRIS: Trials Support: supporting and facilitating the execution of IST TRIAL actions through standardisation, technology transfer and exploitation

Període: Octubre 2001 – Setembre 2003 **Durada:** 24 mesos

Cost: 450.000 €

Fons europeu: 450.000 € (100%)

País organitzador: Itàlia

Països participants: -

Objectiu

El projecte TRIS ha estat una mesura de recolzament i assistència en la cooperació entre els projectes FP5 i en la seva difusió. Ha tractat d'identificar les àrees comunes entorn les quals poden agrupar-se diferents projectes, intentant catalitzar les oportunitats de produir solucions estàndards i viables, d'acord amb el mercat europeu i amb els mercats veïns. S'ha centrat en els projectes proposats sota la 4a Convocatòria de les TSI, avaluant alhora el mateix format de convocatòria per a poder millorar-lo i aconseguir una més àmplia participació en futures convocatòries. També ha ajudat a identificar les prioritats, tant a nivell nacional com internacional, en relació als objectius en recerca del 6è PM.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.spacespa.it/tris/trisportalpro/home/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=59074

3.9. Projectes vinculats a altres àmbits.²

CHIMER: Children's Heritage Interactive Models for Evolving Repositories

Període: Març 2002 – Agost 2004 **Durada:** 30 mesos

Cost: 2,14 milions €

Fons europeu: 1,37 milions € (64,0%)

País organitzador: Països Baixos

Països participants: Alemanya, Espanya, República Txeca, Lituània i Finlàndia

Institucions espanyoles implicades: Ciber Espacio S.L; Ajuntament de Mazaricos; C.R.A. "Nosa Señora do Faro".

² Inclou projectes vinculats a l'educació i a la música.

Objectiu

El treball de CHIMER ha estat l'establiment d'una xarxa de nens, professors i museòlegs per a crear un arxiu digital multilingüe de patrimoni cultural, que evolucioni de manera oberta. S'ha encoratjat als nens a aprendre com obtenir informació digital, com passar-la a altres nens, i com processar-la de manera útil i atractiva, usant conjuntament la tecnologia i la gestió de continguts, emprant noves eines creatives com PCs, càmeres digitals, GPS, càmeres de vídeo i càmeres web, així com noves eines informàtiques d'autoria i de recuperació d'informació.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.chimer.org/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=61828
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/68464/highlights/chimer>

ETB: The European Schools Treasury Browser

Període: Iniciat el març de 2004 **Durada:** 26 mesos

Cost: 2,71 milions €

Fons europeu: 1,8 milions € (66,4%)

País organitzador: Suècia

Països participants: Itàlia, Dinamarca, Alemanya, Israel, Espanya, Grècia

Institucions espanyoles implicades: Fundació Universitat Empresa

Objectiu

ETB ha consolidat una infraestructura amb la qual proporciona un accés centralitzat via web a recursos educatius localitzats en magatzems arreu d'Europa, infraestructura destinada a ser utilitzada per les escoles europees. La informació s'ha estructurat mitjançant metadades. L'èxit de l'eina desenvolupada és la seva facilitat d'ús, que permet la publicació la cerca de recursos en un espai d'informació, així com una classificació multilingüe en temes i diccionaris, que aporta homogeneïtat i normalització a dades d'origen i format heterogenis. Tot plegat, ha fet més planer el camí cap a una Xarxa de Recursos per a l'Aprenentatge a les Escoles Europees (the European Schoolnet's European Learning Resources).

Recursos web

- Web del projecte: <http://etb.eun.org>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=55065

MUSICNETWORK: The interactive MUSIC NETWORK

Període: Agost 2002 – Juliol 2005 **Durada:** 36 mesos

Cost: 1,73 milions €

Fons europeu: 1,73 milions € (100%)

País organitzador: Itàlia

Països participants: Itàlia, França, Grècia, Àustria, Alemanya i Països Baixos

Objectiu

Els propietaris i distribuïdors de contingut multimèdia musical (editors, arxius, biblioteques, comerços de música, conservatoris, etc.) estan molt interessats en explotar els nous mètodes de distribució i les noves funcionalitats interactives multimèdia per a la música. No obstant, temen perdre els seus continguts i els diners si trien formats no

estàndards, inadequats o insegurs. Aquest problema és degut a la llacuna de comunicació que existeix entre ells i les institucions de recerca. Alhora, els proveïdors de tecnologia no coneixen les necessitats reals d'aquest sector. MUSICNETWORK ha dut a terme accions concretes per a portar la música a l'era dels mitjans interactius estimulants les dues parts interessades. Ha implementat un conjunt d'activitats per entendre les necessitats de les institucions musicals, assessorar la recerca i la tecnologia, integrar les tecnologies disponibles, i posar-les en la direcció correcta. Un portal a Internet, publicacions periòdiques, conferències i tallers s'han desenvolupat per aconseguir solucions integrades i proposar les línies directives per a l'adopció d'estàndards, apropant la tecnologia multimèdia a la indústria musical.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.interactivemusicnetwork.org/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=63976
- Full de resultats: <http://istresults.cordis.lu/index.cfm/section/news/Tpl/article/BrowsingType/Features/ID/79278/highlights/musicnetwork>

RENAISSANCE: Virtual Renaissance Court

Període: Gener 2000 – Abril 2002 **Durada:** 28 mesos

Cost: 2 milions € **Fons europeu:** 1 milió d'€ (50%)

País organitzador: Itàlia **Països participants:** Alemanya i Suècia

Objectiu

RENAISSANCE ha suposat la creació d'un nou gènere de videojoc on els jugadors aprenen història. Una interfície 3D i un agent intel·ligent responen a les accions del jugador d'acord amb les convencions i les seves conseqüències en l'època històrica en que se situa el joc. El projecte ha desenvolupat un prototipus situat en el context d'una cort renaixentista. L'entorn històric i les regles de comportament social han estat reproduïts i codificats de manera fidel i acurada. Els usuaris aprenen aquesta època fascinant immersos en la pell d'un cortesà, vivint i experimentant les convencions socials de la cort.

Recursos web

- Web del projecte: <http://www.cultivate-int.org/issue3/renaissance/>
- Full de dades: http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=55027

UHI-NMS: UHI-NMS Multimedia Learning Initiative

Període: Octubre 2001 – Setembre 2002 **Durada:** 12 mesos

Cost: 286.830 € **Fons europeu:** 145.556 € (50,7%)

País organitzador: Regne Unit **Països participants:** Escòcia

Objectiu

El projecte UHI-NMS ha estat un experiment amb l'objectiu d'innovar en els mètodes d'aprenentatge a través de continguts multimèdia, en el camp de les arts, la cultura i el patrimoni. Ha estat un assaig en tres fases consecutives. Cada fase ha inclòs una introducció de continguts per part d'un grup d'ensenyament i la subsegüent utilització per part d'un grup d'aprenentatge, amb la particularitat que l'avaluació de la resposta d'aquests usuaris finals en una fase, influeix en la proposta de continguts de la fase següent.

Recursos web

- Full de dades:

http://icadc.cordis.lu/fep-cgi/srchidadb?CALLER=PROJ_IST&ACTION=D&RCN=58107